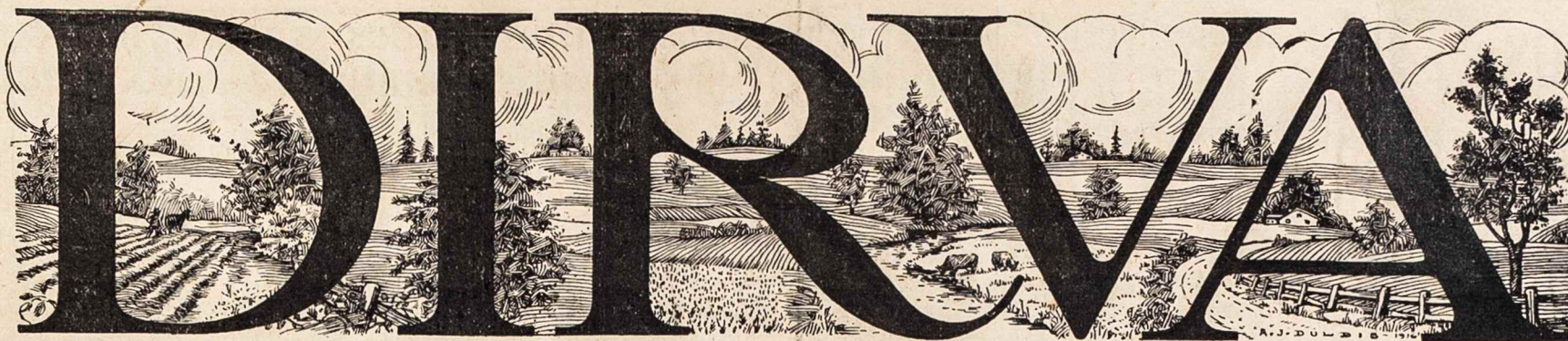

"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States \$2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

No. 35

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, RUGS-SEPT. 1, 1933

KAINA 5c.

Vol. XVIII (18-ti Metai)

Rengia Dviejų Bilijonų Pirkimo Vajų

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Nuo Kovo mėnesio šymet nuo miestų šelpiamų bedarbių sąrašų atsimeitė pusantro milijono šeimų, daugiausia dėl pakilimo darbų, rodo iš visos šalies surinktos žinios.

Liepos mėnesį dar trys milijonai šeimų ėmė pašalpą kaip bedarbiai, bet ta eilė vis mažėja, kuomet vienas po kitam vyrai pradėjo gauti darbus.

Didžiųjų Ežerų laivų darbininkams, 6,000 skaičiuje, prisitaikant prie NRA, pakelta algos 10 nuoš. nuo kelta algos 10 nuoš. nuo ninkai gaus minimum \$105 į mėnesį, šiaip padėjėjai po \$77.

Clevelande smarikai darbuojasi metalo darbininkų organizatoriai. Sako kad trijų mėnesių bėgyje surašė į uniją arti 10,000 narių.

Taipgi organizuojasi žuvies išdarinėtojai ir vaistinių patarnautojai. Nekurios skrybėlių išdirbystės, kurių darbininkai pereitą savaitę sustreikavo, pradeda taikytis prie darbininkų reikalavimų.

Paterson, N. J. — Šilko audinių darbininkai rengiasi streikuoti jeigu nebus įvesta 30 valandų savaitė ir \$36 minimum alga į savaitę. Visoj šilko industrijoje dirba 20,000 darbininkų ir jie šaukiami streikuoti.

Automobilių pardavimas šią vasarą žymiai pakilo — kaip kuriose dalyse net arti dvigubai.

Detroit. — Nors automobilių industrija priėmė N R A sutartį automobilių industrija, Fordas tuo tarpu apie tą sutartį tyli. Sakoma kad į rudenį automobilių gamyba apmažėja ir todėl sunku duoti darbininkams daugiau darbo.

Holandijoje vasaros laiku bedarbių skaičius sumažėjo nuo 404,000 iki 271,000.

MIRĖ BADU IŠBĖGIMUI MIRTIES BAUSMĖS

Lagrange, Tex. — Kalėjime laukdama mirties bausmės elektriškoje kėdėje už nužudymą savo ukės darbininko, badu mirė Marė Dach, kad tik nereiktų sėsti į elektriška kėdę. Ji prisipažino prie žudystės ir buvo nuteista mirti. Ji tačiau sakėsi kad tą senį, 58 m. darbininką, nušovė savęs apsigynimui, kuomet jis ją kartą buvo užpuolęs nemoralisku tikslu. Ji buvo 36 metų.

VAJUS BUS VEDAMAS PANAŠIAI KAIP DIRBTA LAIKE LAISVĖS PASKOLOS.

KOVOS PRIEŠ KAINŲ KĖLIMĄ

Washington. — Priėjus sutarimo su angliakasyklų savininkais darbo valandų ir minimum algų klausime, šalies gaivinimo administracija rengia milžinišką vajų išjudinimui pirkimo su tikslu paskubinti šalyje atsigavinimą.

Vajaus obalsis bus "Pirkit Dabar". Šis vajus bus vedamas panašiai kaip vartyta Laisvės Paskolos kampanija, visi gyventojai bus raginami pasirašyti pasizadėjimus pirkti už tam tikrą sumą reikalingiausių dalykų. Pirkimas rengiamas už dviejų bilijonų dolarių sumą. Iki ta suma pilnai nebus pasizadėta pirkimui neprasidės. Kuomet pasizadėjimų bus už du bilijonų dolarių, bus duota signalas pradėti pirkimą.

Kartu su pirkimų vajumi bus užvesta vajus sulaukyti bereikalingą kainų kėlimą. Rugp. 28 d. visoje šalyje pradėjo veikti savanoriai komitetai, su miestų valdybų žinia, sušaukimui ar visos įstaigos kurios turi NRA emblemas pildo tai ko ta emblema reikalauja.

KUBOJE NERAMU

Havana. — Sena neapikanta Kuboje tęsiasi. Visomis pusėmis gaudoma ir žudoma buvusio prezidento Machado palaikytojai, kurie vykdė jo įsakymus.

Kubos kongresas tapo paleistas. Valdžia įvedė 1901 metų konstituciją.

Komunistai veikia kursatydam įvairių industrijų darbininkus streikuoti.

MISKŲ GAISRAI

Oregon valstijoje trijose apskrityse siaučia miškų gaisrai, kurie išnaikino didelius plotus ir nuostolių padarė už \$18,000,000. Penki tukščiajai vyrai dirbo prie gesinimo.

Hollywood, Cal. — Vienas artistas-tapytojas rado pamesta vieno turtuolio poros milijonų dolarių vertės vekselių ir kitų bondsu. Už sugrąžinimą savininkas davė artistui \$1,000, bet jis atsisakė dovaną priimti.

Roosevelt svarsto apie pasiuntimą kariško oro laivyno prie Atlantiką į Italiją, atsidėkojimui Italijai už jos oro armados atsilankymą šią vasarą Amerikoje.
New Yorke Rugp. 27 d. nuo nuodingo alkoholio mirė viena moteris ir trys vyrai po naktinio pokilio.

NORI VISAIP GELBĖT ATSIGAIVINTI

Hyde Park, N. Y. — Pagelbėjimui atgaivinti Ameriką ir išjudinti darbus Prez. Roosevelt savo namuose turėjo pasitarimą su Jesse Jones, pirmininku Rekonstrukcijos Finansavimo Korp., kuriam įsakė parupinti plana teikimui laikinos pagalbos toms firmoms kurios pasirašo su NRA ir imasi iš tikro noro didinti darbus ir darbininkams algas. Kurios firmos norėtų prisitaikyti prie NRA, o negali dėl finansinės stokos, joms prezidentas pataria duoti paskola.

Jones išsiskubino į Washingtoną suotuoti sau talkon visą vyriausybės pagalbą išdirbimui ir vykdymui Rooseveltto plano.

LIEPIA MAŽINT AU- GINIMĄ KVIEČIŲ

Washington. — Agrikultūros sekretorius Wallace ragina kviečių augintojus sumažinti šių rudenį kviečių sėją 15 nuošimčių. Tas būtų apie 9,600,000 akrų plotu mažiau žemės ir kviečių būtų apie 124,000,000 bušelių mažiau negu buvo pastaraisiais metais.

Kurie ukininkai mažins sėją tiems valdžia duos pagalbą finansškai iš pinigų kurie sukeliami aptaksavus dabar esamus gatavus kviečius.

ANGLIJOS BANKO AT- STOVAS PAS ROOSE- VELTĄ

Hyde Park, N. Y. — Šios savaitės pradžioje atvyko į čia pas Prez. Rooseveltą Anglijos Banko gubernatorių Montagu Norman pasikalbėti apie stabilizavimą pinigų. Montagu apsilankė Prez. Rooseveltto namuose, kur jis dabar vieši.

Ar jis prie kokio sutarimo prieita, sunku spėti, nes Rooseveltas tuo tarpu nepritaria pinigų stabilizavimui, sako tegul dolaris susistovi su kitų šalių pinigais kurie neparemti auksu.

AUDROSE ŽUVO 47

Pereitą savaitę Atlantiko pakraščiu praėjus audroms žuvo 47 asmenys ir padaryta nuostolių už apie 15 milijonų dolarių. Audros apėmė platų plotą, keletą valstijų ir patį Atlantiką.

PRANCUZIJĄ GALI NU- EITI NUO AUKSO

Paryžius. — Finansieriai pradėjo baimintis kad franckas irgi gali nueiti nuo aukso pagrindo.

VOKIEČIAI LAUKIA KITO SUJUDIMO

Berlinas. — Vokietijoje šiuo tarpu ramu kaip apstojusiam veikti ugniakalnyje, bet apačioje, po pagrindais, verda siera, kuri gali bent kada išsiveržti į didelį gaisrą.

Pačioje Nacionalių socialistų partijoje (Nazi), arba Hitleristų tarpe, yra grupė radikalų kurie yra radikaliskni už patį Hitlerį, ir jie bruzda, nerimsta, tiktai palaikomi prispausti tų Nazi kurie akiai garbina kanclerį Hitlerį.

Tie radikaliskni socialistai sako kad valdžia dar nenuėjo gana toli kovoje prieš kapitalizmą ir jų tikslas yra padaryti kapitalizmą galą. Metų bėgyje galima tikėtis Vokietijoje kitos revoliucijos, prieš kurią Hitlerio revoliucija išrodys tik mažiškas, pasakė Dr. Joseph Goebbels, propagandos ministeris.

POTVINIAI KINJOJ

Šanghai. — Geltonosios upės potviniuose Kinijoje šiose dienose liko be pastogių apie trys milijonai Kinų. Orlaiviais apžiūreta nelaimės apimtos vietos, pasirodė jog apsemta apie aštuoni šimtai kaimų. Potviniai paeina nuo ilgo lietaus.

Iš Cengu provincijos atėina žinios kad ten žemės drebėjime Rugp. 25 d. užmušta apie 100 Kinų.

AMERIKOS IR JAPONŲ LAIVAI KINJON

Fuchow, Kinija. — Prasiplėtus šiame mieste komunistiniam judėjimui, pasiūsta Amerikos ir Japonijos kariški laivai į uostą apsaugojimui savo piliiečių.

Komunistų vadovaujami buriai Kinų siaučia šiaurinėje Fukien provincijoje ir vietomis užpuolė miestus viską naikina.

MUSSOLINI PERSERGĖ- JO HITLERI

Vienna, Austrija. — Pasiūkėjo kad Italijos premjeras Mussolini per savo ambasadorių Berline sudraudė Vokietijos kanclerį Hitlerį nesikišti į Austrijos reikalus ir nekelti Europoje suirutės.

Nors Vokietija buvo besisikraščiuojanti pulti Austriją už vieno fašisto nužudymą, bet tas pavojus perėjo.

Be Italijos, Austrijos nepriklausomybę užtikrina ir pasižada ginti Prancuzija.

Prancuzija šiose dienose užbaigė statydinti \$100,000,000 vertės tvirtoves Vokietijos parubežyje.

VOKIETIJOS KERTA GALVAS

Magdeburg. — Hitler įvedė žmogžudžiams mirties bausmę galvų kirtimu. Pereitą savaitę nukirsta galvos trimis vyrams ir vienai moteriai už žmogžudystes.

11 ŽUVO LAIVŲ SU- DUZIME

Bilboa, Ispanija. — Susimušus dviem laivams prigėrė 11 žuviniukų.

PASIRASĖ KVIEČIŲ SUTARTI

Washington. — Londone tapo pasirašyta pasaulinė kviečių auginimo sutartis. Tą sutartį S. Valstijų ūkių administracija skaito labai reiškinga, kaip žingsniu prie pasaulinio kviečių kontroliavimo, kas reiškia geresnę ateitį Amerikos grūdų augintojams.

Didžiausia tos sutarties svarba dedama į nustatymus apribojančius keturių žymiausių grūdų auginimo šalių eksportą: Šv. Valstijų, Kanados, Australijos ir Argentinos. Tos sutarties laikantis, Amerikai kaip tik patogus prisitaikyti prie sumažinimo kviečių sėjos.

Dvidešimts viena šalis pasirašė sutartį, sulyg kurios kviečių kainą nustatytą 63.08 S. V. aukso centai už bušelį keturių mėnesių bėgyje, ir tuo laiku šalys sumažins savo muitus.

Sutarties nepasirašė Lietuva, Estonija, Latvija, Holandija, Suomija, Turkija, Danija ir Portugalija.

VOKIEČIŲ PEŠTY- NĖS KLAIPĖDOJ

Kaunas. — Klaipėdą Vokiečių vadų tarpe eina karštos peštyinės už Vokiečių kontrolę. Didžiausias erštas yra dvasiškis Sass, kurį nori išvesti kiti Vokiečiai ir paimti vadovybę į savo rankas. Sass tikrina kad Neumanno grupė naudoja "terroristų budus" privertimui į rezignuotį. Jis sako kad diduma partijos narių stovi už jį ir kad sekančiuose rinkimuose jis paims viršų.

Miesto policija, norėdama išvengti Vokiečių savitarpinių peštynių, uždraudė laikyti mitingus.

PAGERBĖ VON HIN- DENBURGĄ

Tannenberg, Rytų Prūsija. — Čia buvo surengta iškilmė pagerbimui senelio Vokietijos prezidento Von Hindenburg. Jam padovanota didelė giria prie jo senolių dvaro Neudecko.

Hindenburgui įduota valstybės vardu raštas, kuris padaro tą mišką jo nuosavybe ir laisva nuo taksų visiemis jo įpėdiniais.

Neudeck dvaras buvo jam padovanotas 1927 metais, jo 80 metų amžiaus sukaktuose. Jis pirmiau priklausė Hindenburgo giminei.

Tannenberg yra tai garsis Žargirio mušio sritis.

ŠEŠI UŽMUŠTA TRAU- KINIO NELAIMĖJE

Tucumcari, N. M. — Pasazierinis traukinis užlėkęs ant vandeniu paplauto tilto sulaužė tiltą ir nukrito į upelį. Šeši žmonės užmušta ir 50 kitų sužeista. Toje srityje siautė smarkus lietus.

"MIEGO LIGA" MIRĖ 42

St. Louis, Mo. — Miego liga, kuri čia įsisiautė, jau mirė 42 asmenys. Gydytojai spėja kad ta liga paplito nuo įkandimo tam tikros muselės, vadinamos 'tsetse', arba Afrikos musė.

DARIUS-GIRĖNAS IR LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Bronius K. Balutis, Lietuvos Ministeris Amerikai.

Viena Lietuvių kolonija prisijungė Pasiuntinybei "paklausima": Kodel lakunai Darius ir Girėnas nebuvo aprupinti vizomis ir leidimais skridimui; kodel jie neaprupinta reikalingais įrankiais, kaip bevielės telegrafas ir parašutai? Be to, tos kolonijos komitetas pridėjo dar štai kokią pastabą:

"Nors Komitetas žino kad ne Lietuvos Pasiuntinybės jurisdikcijoje tas aprupinimas buvo, tačiau moraliai ir finansiniai Lietuvos Pasiuntinybės komiteto supratimu, tuos trukumus turėjo aprupinti".

Šis Komitetas gavo platų ir nuodugnų atsakymą į savo užklaimus ir savo pastabą. Tačiau to komiteto žygis buvo plačiai paduotas spaudai. Kai kurie laikraščiai jį suprato kaip apkaltingą Pasiuntinybei, ir taip pažymėjo. Viename laikraštyje teko net pastebėti redakcijos nusistebėjimas kad Lietuvos Vyriausybė nebuvusi Dariaus-Girėno skridimu susirūpinusi. Visa tai verčia Pasiuntinybę duoti kai kurių paaiškinimų.

Pasiuntinybės Rolė
Pirmiausia tenka pastebėti kad Transatlantinis Dariaus-Girėno skridimas nebuvo Pasiuntinybės žinioje nei formaliai juridiniu, nei finansiniu atžvilgiu. Abudu lakunai buvo Amerikos piliiečiai, rengėsi lėkti Suvienytų Valstijų pasais. Todel nei del jų vizų, nei del leidimų skristi per svetimas šalis Lietuvos Pasiuntinybė neturėjo teisės daryti jokių oficialių žygių, išskyrus tuos kurie lietė Lietuvą. Šie visi Lietuvą liečiantieji formalumai buvo atlikti tuoju kaip tik Darius ir Girėnas pranešė Pasiuntinybei apie savo sumanytą skridimą. Kuomet jie apie tai pranešė, Pasiuntinybė išaiškino jiems padėti ir pažadėjo visą galimą pagalbą.

Tas vienok nereiškia kad Lietuvos Pasiuntinybė nesirūpino skridimo reikalu privačiai. Ji skaitė savo morale pareigą priegelti jį žygiui visa kuo, kuo tik ji galėjo, ir prašė lakunų, dar 1932 metų Rugšėjo mėnesį jiems atsilankius Washington, kreiptis į Pasiuntinybę atsitikus bent kokiam sunkumui. Pasiuntinybė lakunų prašoma ir neprašoma stengėsi būti jiems naudinga kuo galėdama, apie ką, tarp kitų dalykų, gali liudyti ir šie jos žygiai:

1. Pirmas reikalas kuriuo lakunai kreipėsi į Pasiuntinybę buvo sutvarkymas jų vežimo orlaiviu privatinio pašto. Norėta kad Lietuvos paštas Kaune specialiai priimtų ir antspauduotų jų parvežtus laiškus. Taiti buvo padaryta.

2. Dar prieš tai kai kuriose kolonijose buvo kilę abejonių dėl jų skridimo. "Mažu tik nori pasidaryti sau kelis dolarius, kaip kad Amerikoje daugelis tokių skymų yra daroma..." (Ištrauka iš vienos kolonijos laiško.) Pasiuntinybė, dar ir negavus formalaus pranešimo iš lakunų apie jų sumanytą skridimą davė geriausias rekomendacijas ir paraginimus juos remti.

3. Dar 1932 m. Rugšėjo 20 d. lakunams duota patarimas dėl vizų, leidimų ir kitokių dalykų. Ištrauka iš tą dieną Dariui rašyto laiško:

"Noriu Tamstai visako delei priminti (nors gal Jūs ir patys tą turėsite omenyje), kad besitartinant skridimo laikui, kuomet jau turėsite maždaug nustatytą skridimo dieną, Jums teks pasirupinti vizas visų tų šalių per kurias galėsite skristi, — taigi Britų, Vokietijos, galimai Danijos, Olandijos, kurių teritorijas Jūs galite karais, del atmosferinių sąlygų, užkliudyti. Taiti gali būti padaryta kokiomis 4—6 savaitėmis prieš išlėksiant. Taip pat teks pasirupinti kad būtų suteikta laiku žinios apie Jūsų skridimo tikrąjį laiką ir tikrą skridimo liniją, kad reikalui esant galima būtų suteikti reikalingos pagalbos."

4. Vasario pradžioje šių metų Kapt. Darius man pranešė kad vyksta į Miami, Floridą, pasimokinti tenai taip vadinamo "dangiško skraidymo" (celestial navigation), per didelių vandens plotus, dangaus žvaigždžių pagalba. Prašė ar negalėčiau pagalbėti jam prieiti prie Pan-American Airways System, kuri palaiko orlaivų liniją tarp Šiaurės ir Pietų Amerikos. Geriausios rekomendacijos jam buvo parupintos per mano pažįstamą Mr. Evans E. Young, kalbamąs Systemos vice-prezidentą.

5. Vėliau, išleisus Washington naują įstatymą, kuriuo numatoma kad ateityje skridimams per Atlantiką bus reikalingi specialūs leidimai, kad tuo metu užkirsti kelias neišminčiams ir rizikingiems skridimams, mano buvo apie tai pranešta Kapt. Dariui, atkreipiant į tai jo atidą ir pažadant pagalbą jeigu kartais būtų kokių sunkumų.

6. Jau atskridus lakunams iš Chicago New Yorkan, Darius man rašė (Gegužės 15 d.): "Skridimas iš priežasties neturėjimo visų instrumentų bus sutrukdytas apie porą savaičių." Gegužės 17 d. aš pasiunčiau Kapt. Dariaus vardu laišką su paskutiniaisiais patarimais. To laiško pora ištraukų:

"Prie šios progos, nors Jūs be abejonės ir patys tą gerai turite žinoti, leiskite man duoti Jums keletą draugiškų patarimų:

"1. Prieš išlėksiant turite būti visiškai gerai pasilsėję ir fiziškai bei nervų atžvilgiu pilniausioj tvarkoj. Todel, no late parties prieš išlėkimą, kaip tai Jūs, girždiu, turėjęte Chicagoje. Paskutines kelias dienas turite turėti absoliutų poilsį.

"2. Bukite gerame ir glaudžiame kontakte su Weather Bureau del atmosferinių sąlygų per Atlantiką. Weather Bureau turėtų žinoti Jūsų tikslą ir, atsižvelgiant į tai, teikti Jums ypatingai rūpestingą raportą. Esant raportui nors daliai nepalankiam, laukite, bet neimkite bereikalingo riziko.

"3. Apskaičiuokit kuriuo maždaug laiku po išlėkimo Jūs galite būti tam tikrose vietose, (Pabaiga ant 2-ro pusl.)

KORESPONDENCIJOS

PITTSBURGH

NUSINUODIJO VAISTININKAS SU SAVO DRAUGO ŽMONA

New Kensingtone įvyko tokia tragedija: vaistininkas Edwin V. Kerr išsivadino savo gero draugo žmoną, Dellą Grader, 24 m. amžiaus, motiną poros vaikų, važiuoti su juo į vakarėlį pas jo draugus. Nors moteris vyras nesutiko su jų važiavimu, tačiau moteris su vaistininku jo automobilyje išvažiavo.

Sekantį rytą jų lavonai rasti automobilyje, ir kaip matyt abu mirę nuo nuodų. Spėjama kad vaistininkas iš didelės meilės prie to moteris, negalėdamas kaip kitaip padaryti, nes pats buvo vedęs, pasiryžė atimti jai gyvastį ir pats nusižudyti. Jo žmona buvo išvažiavusi į kitą miestą pas tėvus.

Jų automobilis rastas pakelėje ir abu viduje buvo negyvi. O gal vaistininkas per klaidą ką pasiėmė pavaišiniui savo draugės, skubomis pasigriebęs ne tą ką norėjo pasiimti kai 11 val. vakaro skubėjo pas tą moterį norėdamas ją vežti į vakaruškas.

ISMUSĖ AKI

Juožas Saltis, 24 m., nuo 854 Window st., turbūt neteks akies iš priekšties peštynių, kuriose dalyvavo jis, Mikas Haynta, 24 m., ir Juozas Pitkevičius, 35 m. Peštyne iškilo už tai kad Pitkevičius sekęs paskui tris mažas mergaites. Salčiui peiliu perdurta akis.

PENNSYLVANIJOS ZINELES

NUSOVĖ MERGINĄ

Donora, Pa. — P-lė Rose Grygill, 20 m. mergina iš šio miesto, nuvažiavusi į New Yorką tapo viešbutyje našuta. Ji atsilankė pas savo drauges, Anną Pedrok ir Rose Nanetta, kurios seniau gyveno Donoroj.

Mergina buvo užpulta dviejų vyrų, kurie įsiveržė į jos kambarį pradėjo šaudyti. Vienas vėliau sumintas gatvėje su peršauta ranka.

Paaiškėjo kad du vyrai buvo užgę pas tas merginas tikėdami jog ten gyvena jų draugės, su kuriomis jie turėjo piktumų, bet anos jau buvo išsikulusios gyventi kitur, o šios trys gyveno tuose kambariuose ir viena jų tapo klaidos auka.

NUZUDĖ KETURIS

Philadelphia, Pa. — Gaujū savitarpinėje kovoje, vienoje Italų šeimoje priešrinkininkai jau nužudė keturis narius, kuomet pereitą savaitę važiuodami pro šalį sušaudė prie durų buvusį John Larro. Bėgė šeši mėnesiai iki šiol buvo nužudyti keti trys tos šeimos nariai. Ties šeimos motina spėja kad priešrinkininkai nužudys dar likusius tris jos sunus.

NUZUDĖ ŽMONĄ

Oil City, Pa. — Pasimetęs su savo žmona vyras, George Plack, apsilankęs pas ją Rugs. 28 d., išnaudojo susivaidijęs nušovė savo žmoną ir paskui pats nusišovė. Liko du jaunumečiai vaikai.

INEIGOS PADIDĖJO

Pennsylvania gelžkelio linija per Liepos mėnesį turėjo ineigų \$6,585,615, arba daugiau negu dvigubai kaip tą patį mėnesį 1932 metais.

DAYTONO LIETUVIAMS PRANEŠIMAS

Gerbiami vientautiai! Aš likviduoju avalų biznį galutinai. Todėl padariau visišką išpardavimą avalų žymiai nupiginta kaina. Pasinaudokit šia proga visi.

PASTABA. Taisyms visokių vyriškų ir moteriškų avalų užsimisų po senovei. Prašau duoti pataisymą pas mane.

A. J. FRETIC

SESI UŽMUSTA

Columbia, Pa. — Netoli čia, Rugs. 25 d. traukinis užlėkė ant automobilio važiuosio per gelžkelio bėgius ir užmušė šešis važiuosius asmenis. Vienas pašalietis, kuris matė tą nelaimę, skubėdamas į nelaimės vietą, krito negyvas, turbut iš didelio susijaudinimo.

STREIKAS

Philadelphia. — Darbininkų vadai įsakė streikuoti 30,000 darbininkų Full-Fashioned kojinių ir kitų mezginių industrijoje. Šis streikas paliečia 38 kojinių dirbtuves visoje šalyje. Taipgi išsukta streikuoti 8,000 darbininkų 80 rubsiųvilkų Philadelphiajoje.

DAYTON

VEDASI. Vietos Lietuviškoje bažnyčioje padavė užsakus Leonas Ražauskas su p-le Anele Vareikiute. Abu jaunavedžiai yra geri Lietuviai jaunuoliai, dalyvauja Lietuviškam veikime ir yra linksmo budo. Linkelina jiems sugyventi ilgus metelius.

PRISIDĖKIME prie paminklo

o. Kuomet Darius ir Girėnas gyvi budami prašė musų paramos, mes nei kiek neprisidėjome jų parėmimui. Tai nors dabar prisidėkime su centais pastatymui tiems musų karžygiams atitinkamo paminklo jų amžinai atminčiai. Paminklas yra statomas Chicagoje.

Daytono kolonijai yra prišlysta per J. A. Urboną iš Chicago komiteto gražių musų lakunų fotografijų-atvaizdų, kurie parsiduoda po 50c ir tie pinigai eis į paminklo fondą. Tai graži atmintis, kurią kiekvienas turėtumet įsigyti. Nepagailėkit po keletą centų nors mirusių pagerbimui, kadangi neturėjome progos juos gyvus paremti.

Dar štai ką turiu pastebėti, reikalinga vienas bendras centralinis komitetas ir paminklas reikalinga statyti geras, tiksliai vienoj vietoj, Chicagoj ar New Yorke. Reikia tikėtis kad musų vadai tą reikalą greitai sutvarkys ir visuomenė prie to prisitaikys. O Lietuvos Lietuviai pastatys kitą paminklą Lietuvoje.

"D." Rep.

SLA. 105 KP. rengia draugišką išvažiavimą į parką šį sekmadienį, Rugsėjo 3 d. Vietą bus Triangle Park. Viečiame visi kuopos nariai ir svečiai. Vieta labai graži, prie vandens, ir paranki nuvažiuoti. Vykstantieji atsivežkit savo valgius. SLA. Kp. Vald.

WATERBURY, Conn.

SMULKIOS ZINELĖS

Rugs. 13 d., sekmadienį, Lietuviškoj Sv. Juozapo bažnyčioj tūm. Valantiejus vikaras sakydamas pamokslą viešai gynė skaityti "Dirvą" kaip bedievišką laikraštį. Suprantama, ne tik vieną "Dirvą" jis rado bedieviška: paminėjo "Tėvynę" ir "Vienybę". To vikaro pavardė yra Kun. Kripas ir jis nedaugiau kaip du metai kaip kunigauja. (Atelisk jam, Viešpatie, nes nežino ką daro...)

DENTISTAS. Šiomis dienomis atidarė dentisterijos ofisą Dr. Jonas K. Zemans (Zemantaukas) po antrą 889 Bank st. Lietuviams patartina lankyti savo vientautį dentista.

Vietinis.

NEWARK, N. J.

NEWARKO LIETUVIŲ JUDEJIMAS

New Jersey Lietuvių Prekybos Butas gavęs pranešimą iš Gen. Konsulo P. Zadeikio kad Rugs. 13 d. atvyko į New Yorką iš Kauno, Prajos, Naruševičius, Lietuvos Banko valdybos prokuristas, del susipažinimo su New Yorko ir Chicago bankų sistema ir kad p. Naruševičius Rugsėjo 6 d. grįžta atgal į Lietuvą, ta proga pasinaudodamas N. J. Liet. Prekybos Butas surengė interesuotų žmonių susirinkimą, pakviesdamas p. Naruševičių. Jisai skaitė referatą ir smulkiai papasakojo apie abelą Lietuvos ūkį ir Lietuvos Banko finansinę politiką. Taipgi pasakė kalbas: Lietuvos Gen. Konsulas Zadeikis, Dr. M. J. Vinikas, A. B. Strimaitis, J. Žilevičius, P. Daužvardis ir juristė Rautkytė-Daužvardienė. Po pasakytų kalbų programą buvo užkandžiai ir šiaip pasikalbėjimai. Tas viskas įvyko 21 d. Rugs., nuo 8 v. vak., Douglas viešbutyje.

Reikia stebėtis kad viskas su pulė vienu kartu ir tuomi pačiu parengimu buvo atžymėta: N. J. Liet. Prekybos Buto metinis susirinkimas, į kurį nariai užėjo su savo žmonomis; priėmimas svečio iš Lietuvos p. Naruševičiaus, ir pasitikimas p. Daužvardžių, kurie kaip tik tą vakarą parvažiavo iš "medaus savaitės". Viskas buvo surengta labai trumpu laiku, ir porą dienų, už ką priklauso kreditas rengėjams ir jų paklausiesiems: p. Trečiokienei, Kaminskienei, Budreckiui ir Boreikai, o taipgi svečiams ir nariams už pribuvimą prašytu laiku.

New Jersey Lietuvių Tarybos valdyba susirašinėja su Washingtono valdžia reikale žuvimo lakunų Dariaus ir Girėno.

Vilniaus Dienos reikale: nuo Rugsėjo 26 iki Spalių 9 d., jau pradėta pasiruošimo darbas. Kalbama apie Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus darbuotę. Literatūros ir medegos galima gauti A. S. Trečioko agenturoje.

Lithuanian Building and Loan Ass'n (Taupymo ir Statybų skolinimo draugija) stipriai laikosi ir jos saugumas užtikrinta. Pinigai išmokami pareikalavus. Procentai išmokami kas 6 mėnesiai nereikalaujant.

A. S. Trečiokas.

RUPINASI LAKUNŲ PAMINKLUI. Čia susitvėre komitetas rinkimui aukų Dariaus Girėno paminklui. Pirmininku tapo išrinktas J. Kralikauskas, pagelb. — Jurkaitis, nutarimų rašt. — Strupienė, izdo rašt. — A. Žiugžda, izd. — S. Gudus, izdo globėjas — A. Žiugžda; veikianti taryba: Vincas Ambroz, J. Laukžemis, ir Stanislauskas.

Tarp kitko priimta rezoliucija prašanti Amerikos valdžios kad per savo ambasadorių Vokietijoje išstiegtų tikrą Dariaus ir Girėno žuvimo priežastį. Plačiai apkalbėta paminklo statymas: kur jį statyti, Lietuvoje ar Amerikoje.

Iš Dariaus ir Girėno pasikalbėjimų kada jie viešėjo musų kolonijoje matėsi jų didelis noras pakelti Amerikos Lietuvių vardą, ir manoma kad būtų gerai įsteigti jų vardo aerodromą Lietuvoje, kaip aviacijos mokslinei, kas būtų garbinga atmintini jiems ir mums didelis pasididžiavimas. Tuomi mes išlygintume jų nuostolį ir įgyvendintume jų gyvų troškimą.

Prašyčiau visu Amerikos Lietuvių be skirtumo aukauti jų paminklo fondan, kad galėtume vieningai dirbdami surinkti reikalingą sumą jų paminklui padaryti. Juk jie pasisvėnė musų tautos garbei.

A. Žiugžda.

SARKIS RENGIA SI SMARKIAM DARBUI ŠI RUDENI

Šį rudens Lietuvių kumštinių Jack "Sharky"-Zukauskas rengiasi į smarkias kovas už atgavimą savo pralaimėto čempionato.

Rugsėjo 15 d. Sarkis suporuotas su garsiu Chicago kumštiniu, žydu King Levinsky. Jų kumštynė įvyks didžiajame stadione prie Pasaulinės Parodos.

Dar nežinant kaip išeis kova su Levinsky, jau dabar rašo kad Sarkis turės susitikti Philadelphiajoje Rugsėjo 27 d. su savo senu priešu, Tom Loughran.

Spalių mėnesį Sarkis sako turės kumščiuotis su kuo nors New Yorke, Lapkričio mėnesį Bostone, o žiemą gal teks jam susitikti su Max Baer Floridoj. Laimėtoju iš tų paskutinių kumštynių teks susitikti su dabartinu čempionu, Primo Carnera.

BACIUNAS UŽKVIETĖ SARKĮ

Michigan laikraščiai plačiai rašo kad Rugsėjo 15 dienos kumštynių principalai — Sarkis ir Levinsky — gal įsteigs savo treniravimosi stovyklą aplink Benton Harbor.

Tabor Farmos savininkas J. J. Baciunas užkvieta Jark Sarkį į Tabor Farmą, vasarinę žortą, treniravimuisi. Ten yra labai pritingama vieta ir yra visi patogumai.

Pats Sarkis yra geras golfiškis, sakoma geriausias golfo mūšėjas iš visų kumštinių, taigi turėdamas tokią puiką vietą galėtų tinkamiausia prisirengti sutikti Chicago dideį žyda.

Tuffy Griffith, kuris treniravosi Baciuno farmoje prisirengdamas kumštynėms su Levinsky pora metų atgal, dabar bus Sarkio partneriu treniravimui.

NEW BRITAIN, Conn.

VARPO CHORO ISVAZIAVIMAS

L. N. Varpo choras rengia paminėjimą savo 15 metų gyvavimo sukaktuvių, tam tikslui surengė didelį išvažiavimą, kuris atsisbus pirmadienį, Rugsėjo 4 d. (Labor Day), Quartette Club parke.

Kadangi Varpo choras jau gyvuoja 15 metų ir yra vienintelis tautiškas choras visoje Conn. valstijoje, kuris prisidėjo prie įvairių papuosių organizacijų programų, todėl labai smagu rengtis prie šito jubiliejinio išvažiavimo ir pastikime kad vietos ir aplinkinių miestų Lietuviai parems šią organizaciją.

Šiame išvažiavime be Varpo choro pasizadėjo dalyvauti ir kitų tautų chorai: Ukrainų, Rusų, Svedų, Vokiečių, ir Sv. Andriejaus Lietuvių parapijos choras, kurį vadovauja žinomas artistas J. Olsauskas.

Apart dainų, bus įvairių žaidimų, ir publika gali tikėtis visiško pasitenkinimo.

SANDAROS Apskričio išvažiavimas. L. N. Varpo choras Rugs. 3 d. dalyvauja išpildyme programą A. L. T. Sandaros 2-ro Apskričio išvažiavime Ansonia, Conn. Kadangi šiame išvažiavime bus renkama Miss Conn., todėl visos gražuolės nepasilikit namie, dalyvaukit ir stengkitės išlaime gražiausios Conn. valstijos Lietuvaitės titulu.

P. P. P.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negautat kurio "Dirvos" numerio tai prašdami Administracijos jį prisiusti nerašykite "negavau pereinamo numerio", bet parašykite: "Negavau ar. 2 arba 10, arba 31". Tada greitu laiku turėtumėte gauti numerį kurio negavote.

"Dirvos" Admin.

ŽODIS AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI DEL DARIAUS IR GIRENO TRAGEDIJOS

Amerikos Lietuvių spaudos dalis "Sandara", "Naujienos" ir "Keleivis" nesenai (Rugs. 11, 15 ir 16 dd.) patalpino tulo asmenš, "Lietuvaitės" slapivarde prisidengusio, netikėtą aplinkraštį, kuriame bandoma lakunų tragedijos priežastį "išaiškinti" labai savotiškai: girdi, čia kalbi Lietuvos atstovai, na ir žinoma pati Lietuvos valdžia. Amerikos Lietuvių spaudos diduma tą rašinį numetė į gurbą, veikiausia del to kad jis daugiau panašus į šiupinį, o ne į rimtą laikraštinę korespondenciją; ten kalbama apie lakunus, apie diplomatus, apie medalius ir net piktinamasi kam Kaunas žuvusius didvyrius taip iškilmingai pastikto....

To rašinio autorius, mesdama kaltinimą pats pasislėpęs už tvoros, neužsitarnauja rimtos atidos ar atsakymo; jam betgi galima pripažinti vieną plusą: jis turi gėdos jausmą, nes neišdrysio savo pavardės pasirašyti.

Iš "Lietuvaitės" rašymo maneros galima spėti kad jeigu įvyktų žemės drebėjimas New Yorke ar Chicagoje ar Lietuvoje tai ji ir jos vėminčiai nesivaržytų del tokio įvykio apkaltinti Lietuvos valdžią ir jos atstovus. Tačiau visuomenė ir "Sandaros", "Naujienų" ir "Keleivio" skaitytojai, manau, turi žinoti kiek yra tiesos tame "Lietuvaitės" piktame laiške.

Laiško autorius mato didvyriškų lakunų Dariaus ir Girėno katastrofos priežastį tame kad Pulk. Zadeikis, juos išlydėdamas, linkėjęs jiems laimingos kelionės, bet nepaklausęs jų: "Vyrai, ar jūdū turite visus dokumentus tvarkoje ir ar užtenka pinigų?" Naivi rašytoja tarytum galvoja kad skrendant per Atlantiką lakunai privalėję turėti pilnas kišenes pinigų ir Neptūno karalystės vizą. Ji turbūt manė kad Pulk. Zadeikio pareiga buvo sulaikyti pasiryžusius išskristi lakunus del to kad jie neturėjo Komercijos Departamento leidimo ir kad jų pareiga (?) buvo pasiūti Komercijos Departamentui 100 dolarių tam leidimui gauti. Faktai štai ką liudija:

Tikras Dalykų Stovis

A. New York-Kaunas Transatlantinis skridimas buvo sena Lietuvos karo aviacijos atsargos kapitono Stepono Dariaus ideja. Atsisveikindamas 1927 metais su savo Kauno draugais, prieš grįžtant Chicago, Kapt. Darius buvo paklaustas: Kada pasimatysim? Kapitonas atsakė: Aš iš Amerikos parsikisčiau! Del tos "Lietuvon parskridimo idejos" Kapt. Darius dirbo visą laiką, budamas Amerikoje. Prie Kapt. Dariaus vėliau prisidėjo Stasys Girėnas ir į jėdą tą ideją įvykdė šio Liepos 15 ir 16 d. "Lituanicos" skridimą Kapt. Darius skaitė Amerikos Lietuvių ambicijos žestu ir buvo tolimas minties prašyti Lietuvos finansinės pagalbos. Tos pagalbos jis betgi tikėjosi vėliau — savo skridimui iš Kauno į Chicago.

B. Visuomenės sudaryti skridimui remti komitetą Chicagoje, New Yorko epilinkėse ir kitur neįstengė lakunus pilnai paluosuoti nuo finansinių sunkumų, betgi padarė tiek kiek buvo reikalinga del "Lituanicos" pagrindinio techniko įrengimo, perkant naują motora, naują propelerį ir tt. Artėjant skridimo momentui, buvo surastas naujas pajamų šaltinis pavaldė "emergency" Dariaus Girėno oro pašto ženklų, ir lakunai finansinio spaudimo neįtakoti; totai liudija kad ir tas faktas jog Kapt. Darius išskrido dieną perdavė Lietuvos Gen. Konsului \$250 del atlyginimo Viktorui Jasulaičiui, "Lituanicos" mechanikui. Aišku kad šios sumos dalis galėjo bu-

ti panaudota leidimui pagreitinti, o su p. Jasulaičiu būtų atsiskaityta vėliau, ypač kad jis buvo kviečiamas į Kauną.

C. Parašyto lakunai sąmoningai nepasiėmė su savim: Kapt. Dariaus nusistatymas buvo man pareikštas panašiais žodžiais: "Lituanica" yra savastis ir viltis ne vien Dariaus ir Girėno, bet ir visų Lietuvių; kai jurose laivui ištinka nelaimė, laivo kapitonas gremzda jūros dugnan sykiu su laivu." Parašytas jiems būtų daug ir nekainavęs. Apie radio aparatą, lakunai budami New Yorke buvo galvoję, bet galop priėjo išvados apsieisią be radio aparato, kurio įtaisymas ir operavimas būtų pareikalavęs daug laiko. Lakunams pareiškus norą turėti radio, neabejojama būtų atsiradę tam ir lėšų. Tačiau jiems rūpėjo pasiimti kuo daugiau gazolino ir jie tarytum vengė kitokių priedų kad neapsunkintų lėktuvą.

D. Lakunai kiekvieno momento galėjo gauti iš Komercijos Departamento leidimą ir galėjo sumokėti 100 dolarių už telegramus, bet jie tam tikrais sumetimais to "permuto" neėmė ir į priminimus atsakydavo: Pats permutas mus visvien per Atlantiką neperkels.

E. Oficialės žinios iš Washington, D. C., sako kad kadangi Kapt. Darius nepristatė \$100 Komercijos Departamentui už telegrafavimą atsklausimų toms valstybėms per kurias lakunai ketino ar galėjo skristi, tai tas atsklausimas buvo to paties departamento padarytas paštu dar Birželio 19 d. Tačiau Liepos 15 d., "Lituanicos" išskridimo dienoje, Washingtonas ne iš visų atsklausimų valstybių tebuvo gavęs atsklausymus ir pasekmėje reikiama mero permuto lakunams duoti nebuvo pasiryžęs. Komercijos Departamentas betgi buvo pareiškęs savo nuomonę kad neturi nieko priešingo šiam transatlantiniam skridimui ir kad skaito "Lituanicą" šiam tikslui tinkamai įrengtą (airworthy) ir pačius lakunus kompetentingus.

Prie to dar galia pridėti kad musų lakunai buvo nusistatę savo kelionėje vengti Lenkų koridoriaus ir Vokietijos. Betgi jie buvo pasiėmę paprastą Vokiečių vizą ir savo U. S. A. pasų tam atsitikimui jeigu būtų priversti nusileisti Vokiečių žemėje.

Išvados rodos savaimi aiškėja kad ne pinigų stoka ir ne permutas buvo "Lituanicos" katastrofos priežastis, bet kas kitas. Amerikos meteorologistas Dr. J. H. Kimball, su kuriuo musų lakunai buvo nuolatiniame kontakte, analizuojuamas "Lituanicos" puolimo prieštį, pareiškė tokią nuomonę:

"Is gaunamų informacijų aiškėja kad kad skridimas buvo gabi atliktas. Planas buvo palikti Newfoundlando pakraštį arti Fogo salos; paskui Didžiojo Ratu link Šiaurinės Skotijos; po to per Šiaurės jūrą į pakraštį, kurį turėjo sekti iki kelionės galui. Tas planas matyt buvo išlaikytas, nežiurint labai keblios navigacijos.

"Turint mintyje labai nepriklausomą skridimo orą virš Atlantiko ir virš Vakarinės Europos, galima daleisti kad galėjo su naudoti po 17—18 galionų į valandą. Taigi, tie 779 galionai kaip paimta būtų išsibaigę į 40 iki 45 valandų, arba apie tarp 2:24 val. ryto ir 7:24 val. ryto Greenwich laiku 17-tą. Kuomet pripažystama kad jų paimtas gazolinas (fuel), būtų galėjęs, prie paprastų skridimo apjuatų, tauti liudija kad ir tas faktas jog Kapt. Darius išskrido dieną perdavė Lietuvos Gen. Konsului \$250 del atlyginimo Viktorui Jasulaičiui, "Lituanicos" mechanikui. Aišku kad šios sumos dalis galėjo bu-

Kaip yra žinoma, "Lituanicos" tragingas galas yra stropiausia tyrinėjamas ten Europoje ir negali būti abejonės kad Lietuvos vyriausybė ir visuomenė padarys viską kad nustatytų tikrą musų didvyriškų lakunų, pirmutinių Lietuviškų Atlantiko nugalėtojų, žuvimo Vokiečių padangėje priežastį.

P. Zadeikis,

Lietuvos Generalinis Konsulas.

DARIUS-GIRĖNAS IR LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

pralėkdamai Irlandiją, Angliją, Daniją, iš kurių galima būtų Jusų perlekimą pastebėti ir prieš išlėksiant tegul komitetas toms vietoms telegrafu praneša kad dabotų Jusų perlekimą ir pasekmes telegrafuotų Eltai Kaune. Jeigu Jusų skridimo kelias per Atlantiką supuola ar perkerta 'The Atlantic Steamers' Lane', kuria eina daugiausia Transatlantiškų laivų, patikrinkite iškalno koki laivai tuo laiku gali būti tokioje vietoje kad Jus galėtumėte pastebėti ir jiems privalo būti pranešta kad dabotų.

"4. Prieš vyksiant, su absoliutišku tikrumu patikrinkit visą 'Lituanicos' dalis.

"Man gaila girdėti kad del stokos kai kurių instrumentų turite sutrukti. Spėju kad pinigų trukumas yra tam priežastis. Taigi, prie pirmiau įteiktos Jums sumos norėčiau dar sulyg išgalės prigelbėti Jums ir prie šio laiško pridėdau savo kuklų priedą, čekį \$....

"Man būtų labai malonu paspausti jums ranką prieš sėdant į orlaivį ir palinkėti Jums gerą ir laimingos kelionės, ir jeigu laiku žinočiau Jusų išskridimo dieną, pribūčiau New Yorkan specialiai Jus išlydėti."

Paskutinis Dariaus Laiškas

Paskutinis Kapt. S. Dariaus man rašytas laiškas iš The Half Moon Hotel, Coney Island, N. Y., yra datuotas Birželio 22 d. Jo turinis parodo kad pagaliau viskas jau buvo susitvarkę ir man jau nebuvo jokios priežasties rūpintis. Štai jo pilnas tekstas:

"Aukštai Gerb. Tamsta:

"Paragiamieji darbai baigti, esame pasirengę išskristi Lietuvon bent kurią valandą, visas darbus karšties perėjo, jau porą dienų turėjau ir korespondencijai sutvarkyti. Trumpai suglaudus toks yra stovis pirmojo Lietuvių Trans-Atlantinio skridimo: Upas geras, delto kad instrumentai, motoras ir lėktuvas tvarkoje. Buvo keletą kartų išmėginti, tikrinti ir pertikrinti.

"Sveikata abiejų tvarkoje. Tat, Pone Ministeri, nemanau kad apvilsime Lietuvius, išskiriant nelaimingą atsitikimo, nuo kurio nei vienas negali apsisaugoti. Likimo buvo lemta mums tą darbą vykdyti, todėl stengiamės jį atlikti kad nebūtų gėdos Lietuvii Tautai.

"Su geriausiais linkėjimais, Stepnas Darius."

Ir tikrai, gėdos Lietuvii Tautai jie nepadarė.... Bet, matomai, likimas leido įvykti tam "nelaimingam atsitikimui, nuo kurio nei vienas negali apsisaugoti".

Bus: Apie įvairius Gandus Sąryšyje su Lakunų žuvimu.

Radway's Pills
FOR CONSTIPATION

What They Are:
A mild reliable vegetable laxative which does not grip, cause distress or disturb digestion. Not habit forming. Contains no harmful drugs.

What They Do:
Millions of men and women, since 1847, have used them to relieve sick headaches, nervousness, fatigue, loss of appetite, poor complexion and bad breath when these conditions are caused by constipation.

At All Druggists
Radway & Co., Inc., New York, N.Y.

Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Mūsų Jaunimo Raštų Skyrius Chicagos Žinios

AM. LIET. SĄJUNGA IR JOS TIKSLAI

Chicagoj tai beveik kaip Lietuvoj. Čia yra didelis skaitliu Lietuvių, nors pasidalinę į kelias kolonijas. Kiekvienoje jų kolonijoj galima rasti daugiau ar mažiau politikos ir gana skirtingos.

Be to, dabar Chicagoj lankosi gana daug svečių iš įvairių Amerikos kraštų, o Lietuvių daugiausia iš rytinių valstijų. Taip esant, čia susiję su veikėjais turi įvairių pasitarimų apie bėgančius Amerikos Lietuvių gyvenimo reikalus. O kada įvyksta pasitarimai, atsiranda ir įvairių minčių. Tas sudaro daugiau akcijos.

Liepos 15-17 dd. Chicagoj įvyko kas tokio labai nepaprasto. Tai buvo Tautinė konferencija, kurioje dalyvavo didokas buris vyrų ir moterų veikėjų iš daugelio kolonijų. Toje konferencijoje užgimė Amerikos Lietuvių Sąjunga, kurios uždutis ir tikslas yra subendrinti Amerikos Lietuvių tautinį kultūrinį veikimą.

Amerikos Lietuvių Sąjungos veikimas varomas pirmyn ir neužilgo išsiplėsti ir po visas Amerikos Lietuvių kolonijas.

Amerikos Lietuvių Sąjungos uždavinys, reikia pasakyti tiesa, yra didelis, bet kada jis bus tinkamai sutvarkytas, jis išeis į naudą visiems tiems kurie myli savo tautą, kurie mėgsta dirbti tautinį kultūrinį darbą.

Jeigu tik visuomenė nesiduos provokatoriams demoralizuotis, neklausys šmeižikų ir nepaisys tų kurie bando užkovoti mases savo demagogiškais blizgučiais, mes sudarysime rimtą galingą organizaciją ir su ja padarysime didelius darbus.

Amerikos Lietuvių Sąjungos programą bus paskelbtas tada kada Vyriausio Taryba nutars jį skelbti. Nėra abejonės kad Vyr. Taryba pirmiausia jį tinkamai apdirbs, pasidalins mintimis, kurios visos bus inkorporuotos tame projekte, ir tada projektas bus patiektas Amerikos Lietuvių visuomenei.

Visuomenę tuo tarpu prašome rengtis ir būti pasiruošus

dirbti tai ko iš mūsų tauta, Lietuvių garbė reikalauja.

Labai naudinga organizacijai kur yra galimybės bendrai veikti. Pavyzdžiui Amerikos Lietuvių Sąjungos Taryboje yra kiek įvairesnių pažiūrų žmonių: tautiškos minties, katalikų tautiniai nusistatysiu, buvusių Sandaros veikėjų, liberalų. Vadinasi, A. L. S. Taryba yra tokia kuri padengia Amerikos Lietuvių išsivijoj ir priaugančioj kartoj didelę plotmę ir bendrina visus kad ir kiek mylėtų pažiūrų žmones, bet mylinčius tautą ir statančius Lietuvosystę pirmiausia, kas yra vyriausio A. L. Sąjungos tikslu.

Kada toks subendrinimas pavyks išlaikyti, galima tikėtis gerų pasekmių. Amerikos Lietuviams atsibodo polemikos, atsibodo tušti vienas kito puldinėjimai, nieko naudingo neveikimas. Šiandien Amerikos Lietuviai jau pergyveno tuos visus nesuapratimus ir nori eiti prie pagarbos vienas kito. Tai geras ženklas mūsų gyvenime. Bet reikia visuomenei mokėti pažinti tuos kurie sėjo ir po sevoje nori sėti neapikantą prieš viską gerą, kas tačiau neneša jiems ypatingos naudos.

Tiesa, negalima apsieiti ir be tokių kuriems labai nepatinka toks bendras veikimas. Prisimename, kad vos paskelbus A. L. Sąjungos įsikurimą jau atsirado šio šmeižikų, puoliukų. Jiems mat labai nemalonu matyti tautinį kultūrinį darbą auginant. Jie iš baimės nežino ką daryti: puola pavienius asmenis kurie sudarė A. L. Sąjungos laikiną centrą.

A. L. Sąjungos laikina centro valdyba nemato reikalo polemizuoti su tais kurie turi pašaukimą kitiems į kulis kanidzioti. Visa ką centras gali daryti tai surinkti tuos laikraščius kurie tokios taktikos laikosi ir palaikyti archive, kad ateityje būtų žinoma kas deda visas pastangas apsunkinti tokį naudingą darbą.

Mūsų — tai yra A. L. Sąjungos centro valdybos, kuopų ir veikėjų — pareiga yra dirbti ir nepaisyti tų kurie aiškiai pasirodo saumyliais, griovikais darbo kuris neneša jiems naudos tiesiog į kišenių.

Visi geros valios Lietuviai prisidės prie Amerikos Lietuvių Sąjungos nepaisydami tų kurie pilni tik asmeninių ambicijų, pavydo ir keršto. Kada jie pamatys kad mes jų nebijom, pasikartos ta sena keleivių pasaka: „Keliaukim mudu, nusibos jiems loti, matys kad nebijom ir turės nustoti“.

DARIAUS-GIRĖNO PAVEIKSLAI

FOTOGRAFAS
W. STANKUNAS
Turi puikių Dariaus ir
Girėno Paveikslų.
Užsisakykite tuojau.
3315 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

SU TIKSLU ISPLATINIMO

VISAI DYKAI X-RAY RAGANISKUS AKINIAI

LOŠDAMAS KORTOMIS su jais permatys aiškiai kortas savo draugu rankose. Knygėlė su paveikslais kaip lošti kortomis su pagalba X-RAY akinii. Matys visą paslaptį lošimų taip kaip veidrodys.

STEBUKLINGA MOKSLIŠKA KNYGA, puikiai iliustruota, kas skaitys ta knyga sužinos atities gyvenimo įvykius.

KATALOGAS GYDUOLIŲ ir gydančių žolių. Esu žolių specialistas. Čia galite gauti ir tokių vaistų kokių kitur negaunate. Adresuokite Taip:

J. GECHUS — Room 600

201 N. Wells Bldg.

Chicago, Ill.

DARIUS-GIRĖNAS — LIETUVOS KARIU- MENĖS PASIDI- DŽIAVIMAS

SVEIKINIMAS AMERIKOS LIETUVIAMS

Lietuvos kariumenė su dideliu džiaugsmu ir pasididžiavimu laukė mūsų lakunų Dariaus ir Girėno atskrendant į Lietuvą. Ir didelis liudėsis ją pamėmė lakunams didvyriškai žuvus. Tas dviejų Amerikos Lietuvių žygis laikomas pavyzdžiu Lietuvos kariams. Ir ta proga Lietuvos kariumenė sveikina Amerikos Lietuvius. Šiomis dienomis Kapt. P. Jurgėla gavo iš Lietuvos kariumenės vyriausio štabo viršininko padėjėjo tokio turinio laiško, rašytą iš Kauno Liepos 23 d.:

„Ponui Atsargos Kapitoniui Jurgėlai-Jurgelevičiui, Chicago, Ill., U.S.A.“

„Vyriausio štabo viršininkas ponas Generolas Kubiliūnas dėkoja Tamstai už širdingus linkėjimus, atsiųstus jam orlaiviu „Lituanica“ ir gautus, deja, ne iš rankų tų didvyrių kurių Lietuva taip laukė.“

„A. a. Dariaus ir Girėno karžygiška drąsa, neribota meilė Tėvynei ir tvirtas pasiryžimas bei traginga mirtis sukėlė Lietuvos kariuose gilaus nusiminimo ir vienkart pasididžiavimo jausmus. Ne vienam jie bus sektinu pavyzdžiu, reikalui išitikus, aukotis Tėvynei.“

„Šia proga ponas Generolas Kubiliūnas siūnčia Tamstai ir Tamstos asmenyje Amerikos Lietuviams savo ir Lietuvos kariumenės vadu geriausius linkėjimus.“

.... Pulkininkas Mačiulaitis, Administracijos Valdybos Viršininkas.“

MIEGO LIGA PLE- ČIASI

Ateina žinios iš vakarinių valstijų, o ypatingai iš Missouri, kad tenai prasipletė „miegamija. Sulyg pranešimų, St. miuj. Sulyg pranešimų, St. Louis mieste yra apie 250 susirgusių ir jau apie 35 mirė. Pradėta skelbti kad ir Illinois valstijoje jau atsirado tokių ligonių. Net pačioje Chicagoj keli žmonės susirgo ta liga.

Atsiklausus pas Dr. V. Nares ką jis mano apie tokią ligą, ir ar yra būdas jai išgydyti, jis sako kad galima, jeigu pradėsi laiku gydyti. Sulyg Dr. Nares aiškinimo, tą ligą gavęs žmogus pirmiausia jaučia skausmą galvos viršuje, ir jaučia didelį galvos skaudėjimą.

Ne mūsų reikalas gilintis į daktariškus reikalus, bet patartina tiems kurie turi nepaprastą galvos skaudėjimą neatidėliojant kreiptis į gydytoją, nes sulyg daktarų, kada ta liga ineina į nugarkaulio gyslą tada kartais buna pervėlu gydytis.

Rep.

Swiftest and Best RHEUMATIC PRESCRIPTION 85 Cents

Pain—Agony Starts to
Leave in 24 Hours

Just ask for Allenru—Within 24 hours after you start to take this safe yet powerful medicine excess uric acid and other circulating poisons start to leave your body. In 48 hours pain, agony and swelling are usually gone—The Allenru prescription is guaranteed—if one bottle doesn't do as stated—money back.

OUR RACIAL ORIGINS

By Vytautas Širvydas

“The origin of the Lithuanians remains to this day an interesting, but unfathomable mystery”. This is the way C. E. Slocombe expresses himself in his neat little book called “Poland”, published in London, in 1916. And these words still hold good today. They but re-echo the thought of E. A. Freeman who in 1903 wrote (in his “The Historical Geography of Europe”): Beyond the Teutons and the Slavs lies another Aryan settlement, one, which in a purely philological view, is the most interesting of all,—the small and fast vanishing group which still survives in Lithuania. On the shores of the Baltic we find people whose tongue comes nearer than any other European tongue to the common Aryan model; but we can only guess either at the date when they came thither or at the road by which they came.”

Many attempts have been made, both by our own scholars and by those of the other nations, to unravel this historical mystery. But we are still far from a solution which would satisfy everybody as the truth, the whole truth, and nothing but the truth. Two reasons probably account for this. During historical times, when writing was in use, our race has inhabited such an out of the way part of Europe, practically separated from the great commercial routes by impenetrable forests and swamps, that very few facts have percolated to the Western nations (the Greeks, Romans, later Germans and Slavs). And again, as a nation, we are just awakening from a long lethargic sleep induced by the Polish and Russian oppressions. Therefore, as yet, we had not the time to produce enough scholars of our own race to collect and interpret all the available facts.

It is said, Lithuanian tribes are mentioned in the writings of the Roman historian Tacitus (98 A.D.), then by the Greek geographer Ptolemy (died 178 A.D.); by Cassiodorus, secretary to the Gothic king of Rome, Theodoric (562 A.D.); by Jordanes (552 A.D.); by a German Einhard (844 A.D.) and Wulfstan (900). After that our ancestors come into more and more frequent contact with the Germans, Poles, Russians and the latter have left many facts or

fancies about them. The ancient history of our race seems to have exerted quite a fascination on some of the foreign writers. For instance, the Polish Mazurian Strykowski, born in 1547, about whom M. R. Morfill says in his book “Poland” (publ. 1900): “He completely identifies himself with his new country (i.e. Lithuania, where Strykowski settled), and even began to grieve about her loss of independence, and that she was being buried underneath her Polish civilization. He resolved to hand down to posterity the remains of her old nationality. . . He acquired the Lithuanian language, travelled all over Lithuania and Livonia, examining the scenes of battles and digging up kurgans (ancient burial places). Moreover, he inspected a multitude of towns and churches; in a word, he was the first Lithuanian archaeologist. He published the Kronika Polska, Litewska, in 1582” (p. 286).

The first to write a history in our own mother tongue, however, was Simanas Daukantas. His first history, written about 1822, was published only in 1929 by the University at Kaunas. Another, and a much better version, was written by him in 1850. It first saw the light in book form, in the United States. The first volume was published in 1893, the second in 1898, both at Plymouth, Pa. In our country, much valuable material on our ancient history was gathered by Prof. Buga, a distinguished philologist, whose premature death was a great blow to the thin ranks of our scholars. Dr. Sliupas has published a two volume history of Lithuania, of which the first volume, dealing with ancient times, is out of print and hard to obtain. The father of our national Renaissance, Dr. Basanavičius spent nearly forty years of his historical researches and even built up a special theory of the immigration of our ancestors into present day Lithuania.

This theory, though by no means widely accepted, nevertheless, has a certain fascination, and we will start this series of historical articles by giving a general outline of it. How did our scholars get to thinking about it?

Concluded next week.)

CHICAGOS LIETUVIŲ NAUJINIENOS

Chicagos antrašas: 2437 W. 69 St. Tel. Grovehill 2242

VIENUOLIKA PIKNIKŲ VIE- NA DIENA

Chicaga tikrai verta pavadin- tik įsivaizduokit, čia viena diena Rugs. 27 buvo 11 piknikų!

“Margučio” piknike atsilankė publikos apie 4,000; “Draugas” savo piknike irgi turėjo netoli tiek publikos. Buvo piknikai parapijų ir draugijų, ir visų buvo gana skaitlingi. Tas parodo kad kitiems nereikalinga turėti operos dainininkus su traukimus publikos į pikniką, kaip pav. “Naujienoms”, ir nereikia dalinti tikių bei iškarų iš laikraščių.

“Margučio” piknike sukėlė labai daug upo lakunas Tamošaitis (Thomas) skraidydamas virš Birutės daržo, vartydamasis aeroplane kaip paukštis.

Kaip tenka girdėti, lakunas Tamošaitis rengiasi skristi į Lietuvą 1934 metais.

Be kitų ceremonijų, piknike buvo filmuojama kalbanti paveikslai. Apie vakarą pradėjo niauktis, vėliau lietus išskirstė publiką iš piknikų.

Rep.

SVEČIAS iš Lietuvos. Šiose dienose lankėsi “L. T.” redakcijoje Lietuvos Banko atstovas Pranas Naruševičius, kuris atvyko Amerikon susipažinti su bankiniu bizniu Lietuvos naujai. P-as Naruševičius labai suinteresuotas sudaryti artimesnius ryšius su Amerikos Lietuviais, ypač investavimo atžvilgiu. Svečias daug pasakojė apie Lietuvos ūkio progresą, kuris gana rimtai auklėjamas visais atžvilgiais.

Iš visų p. Naruševičiaus pareiškimų galima padaryti išvadą kad Lietuva žengia pirmyn visomis išgalėmis.

Lietuvos Banko atstovas mano apiešti S. V. Rugsėjo 6 d. Linkėtina svečiui laimingos kelionės ir su naudingais patyrimais grįžus Lietuvon ten juos panaudoti visos šalies gerovei. Taipgi šiose dienose lankėsi New Yorkietis, Vl. Mučinskis, Švedų Amerikos Linijos atstovas. Jisai aplanko Pasaulinę Parodą. Gryžta New Yorkan Rugs. 29 d.

PLEČKAITININKAI rengiasi dirbti. Chicagoj pasklido gandai buk Plečkaitininkai nori sudaryti bendrą frontą su Chicagos Lietuviais socialistais. Sakoma kad vienas iš jų jau daręs pasitarimus Chicagoj laimė ekonominės konferencijos.

MISTERIŠKA mergina. Rugsėjo 26 d. Michigan ežere viename laiveliui beplaukiojant už mailės nuo kranto teko pastebėti plaukiojant pusgyvę mergina, tik apatinuose marškinuose. Laivelis ištraukė ją ir apalpusią privežė prie krasto ir atidavė į ligoninę. Kada ji atsipekėjo, klausinėjama atsisakė paaiškinti kaip ji ten pateko. Ji yra apie 18 m. amžiaus.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Metodą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiūsiame kožnam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalau. Jeigu kenčiat skausmą sąnariuose, jeigu jie sustingę, arba labai jauslus, jeigu turit kentėti kožnoj oro permaining, štai jums proga išbandyti patį geriausią, kuris pagelbės jums.

Mes noriai pasiūsim jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI ISBAN-DYMU, ir jeigu norėsit naudot daugiau, tą galėsit daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskit savo vardą ir adresą tuojau į ROSE RHEUMA TAB CO., Dept. X-3, 3516 N. Irving Ave. Chicago, Ill.

RUBSIUVIŲ STREI- KAS

Pereitą savaitę sustreikavo moteriškų rubų siuvyklų darbininkai, vyrai ir moterys. Panašus streikas buvo prieš kelias savaites New Yorke.

Streikas palietė 187 rubsiuvyklas Chicagoj. Streikuoją apie 10,000 darbininkų.

Unija reikalauja minimum algos \$18 į savaitę siuvėjams, \$1 į valandą prosytojams ir \$44 į savaitę kirpėjams.

GRYŽTA LIETUVON. Kauno Aušros Gimnazijos Anglų kalbos mokytoja, Chicagietė p-lė Aldona Rugiūtė, kuri buvo pas tėvus pavišėti ir aplankyti Pasaulinę Parodą, šiose dienose išvažiavo Lietuvon.

P-lė Rugiūtė gimus ir augus Chicagoj ir jau kelintas metas gyvena ir mokytoja Lietuvoje. Reporterui užklausus kiek mokinių Lietuvoje mokasi Anglų kalbos, ji atsakė “Visi kurie tik nori”. Prie to pastebėjo kad Lietuvoj Anglų kalba yra todėl mokinama kadangi ta kalba yra skaitoma komercinė kalba.

Ji sako kad Lietuvoj mokina jaunus studentus Anglų kalbos net po penkis metus ir daugiau. Mokina ir kitos svetimšios kalbos, kaip Vokiečių, Rusų, Lotynų, Prancūzų ir tt.

P-lė Rugiūtė pasakojo kad Aušros Gimnazijoje esą apie 600 studentų mergaičių. Kas pamena senesnius laikus, žino kad mergaitė mokyti buvo renybė.

Rugs. 18 d. pp. Rugių namuose Moterų Sąjungos veikėjos surengė jai gražias išleistuves. Tėvams nelabai smagu su dukrele skirtis, bet aplinkybės to reikalauja, ir Lietuvai labai reikalinga tokių Anglų kalbos mokytojų kaip p-lė Aldona.

Linkėtina jai laimingai pasiekti Lietuvą ir vėl darbuotis auklėjant apšvietą prauangčiame Lietuvos jaunime.

Rep.

KAPT. P. JURGĖLAI padaryta operacija. Jau tulas laikas kaip žinomas veikėjas ir rašytojas Kapt. P. Jurgėla sirguliavo. Pastaru laiku pablogėjo ant tiek kad gydytojas patarė padaryti tonsilų operaciją. Rugs. 24 d. operacija tapo padaryta po priežiūra Dr. S. Biežio, Šv. Kryžiaus ligoninėje. Kapt. Jurgėla po operacijos į antrą dieną gryžo namon ir taisosi.

Gerb. Jurgėla yra Amerikos Lietuvių Sąjungos centro sekretorius. Reikia tikėtis kad už savaitės pasitaisys pilnai ir vėl pradės eiti savo pareigas.

PASAULINĖ Paroda iki per-eitos savaitės pabaigos aplankė jau dvylika milijonų svečių.

“BALTASIS SVEDU LAIVYNAS” Greita kelionė į Lietuvą per Švediją. Laivai išplaukia iš New Yorko Pier 97, aukla W. 57th St.

M.L. GRIPSHOLM Rugsėjo 6
M.L. KUNGSOLM Rugsėjo 13
M.L. DROTNINGHOLM Rugs. 30
M.L. KUNGSOLM Spalio 19

Dideli, balti ir gultės laivai. Erdvūs ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėje: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant “Baltuoju Svedu Laivynu” kelionė buna per trumpa.

Kreipkit į vietinį agentą, arba:
Swedish American Line
181 N. Michigan Ave. Chicago, Ill.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

Dienos Klausimais

AMERIKA IR RUSIJA ISTORIJOŠ SVIESOJE

Sovietų Rusijos bandymas ir negavimas Amerikos pripažinimo per 15 metų yra tik pasikartojimas to kas atsitiko suvirš šimtas metų atgal. Tada Amerika buvo dabartiniuose Rusijos batuose ir negavo Rusijos pripažinimo net 33 metus!

Paskutinis Amerikos ambasadorius apledo Rusiją, bolševikams įsigalėjus, Vasario 27 d., 1918 m. ir nuo to laiko jokių oficialių santykių tarp Amerikos ir Rusijos nėra.

Penkiolika metų yra ilgas laikas. Per tą laiką pasaulyje įvyko daug permainingų. Dabar jau aiškėja kad kurią nors dieną sovietų Rusija gaus Amerikos pripažinimą.

Tą pagreitins, kiek mato, si, atsilankymas 40 sovietų ekspertų, kurių tikslas yra išstudijuoti Amerikos rinkas pirmumui Rusijai įvairių reikmenų.

* * *

Penkiolika metų nėra tokiš ilgas laikas kaip 33 metai, kuomet nuo 1776 iki 1809 metų Amerika po savo revoliucijai prašė imperia-listinės Rusijos pripažinimo ir niekaip negalėjo išspręsti. Amerika tada buvo skaitoma "radikališka šalis" ir susispietę Rusijoje įvairių šalių diplomatai per ilgus 33 metus atkalbinėjo Rusiją nuo suteikimo Suv. Valstijoms pripažinimo.

Rusiją tada valdė Katarina Didžioji. Prie jos, jos cariškas dvaras buvo pilnas intrigantų, ištirkėlių, aristokratiško žiaurumo ir politiškos reakcijos.

Katarina Didžioji, kuri suokalbavo su Austrija ir Vokietija suplėšyti Lietuvą ir Lenkiją, ir tą galutinai įvykdė 1795 metais, palaikė Anglijos pusę ir atsisakė pripažinti naują Amerikos respubliką, kuri atsimeitė nuo Anglijos.

Katarina Didžioji mirė 1796 metais, bet ir nuo to dar reikėjo Amerikai laukti apie 13 metų iki gauta pripažinimas.

Tik 1809 metais Rusija prisieimė pirmutinį Amerikos ambasadorių. 1812 m. Rusija tapo tiek draugiška Amerikai kad sutiko būti tarpininke tarp Anglijos ir Suv. Valstijų tų metų kare tarp tų šalių.

* * *

Kuomet 1917 metais caro valdžia buvo nuversta, Suvienvytos Valstijos sutiko, delei reikalo, remti Keren-skio valdžią, ir Amerika paskolino Rusijai \$190,000,000 vedimui karo. Bet Keren-skis neišlaikė, jį nuvertė komunistai, kurie panaikino visas skolas kitoms šalims. Amerika, panešus tokius ir dar kitus nuostolius, atsiskakė turėti reikalą su komunistine šalimi ir iki šiol to laikosi.

Nežiurint visų sovietų pastangų, jau penkta Amerikos administracija po prezidento Wilsono laikosi atsisukus nuo sovietų respublikos.

Laikai keičiasi ir žmonės su jais. Prezidento Rooseveltto administracija pasirodo prielanki sovietų pripažinimui, ir gal bet tuoj šios dvi valstybės sueis į normališkus santykius.

Raymond Moley, vienas iš Prez. Rooseveltto "smegenų trusto", valstybės sekretoriaus padėjėjas, rezignavo iš savo vietos iš priežasties nesusipratimų kilusių tarp jo ir valstybės sekretoriaus Hull kuomet jiedu dalyvavo Londono konferencijoje. Nesusipratimas kilo toks didelis kad vienas iš jų turėjo pasitraukti iš valdžios. Prof. Moley stojo redaguoti Astoro leidžiamą žurnalą.

Profesorius audamas Clevelande, Moley įdomavo tau-

tomis ir parašė apie jas pasiskiras knygeles, tarp jų viena yra parašyta apie Lietuvius. Medegą tai knygelei jis gavo "Dirvos" redakcijai.

Rusai vis "Siemečkas" Kramto....

Ant kiek sovietų Rusija nuprogresavus parodo tas faktas kad Rusijoje išbadėję žmonės-miestiečiai ir po šiai dienai perkasi už kapeiką "siemečką" (saulėžolį) sekly ir jas kramto....

Tą aprašo viena Amerikietė, kuri neseniai lankėsi Odesoje. Ji, išėjus į rinką

pasivaikščiote, nepasiėmus pinigų, vargšų apipulta, vienai senukei atidavė savo... šilkinės kelnaites, ten pat nusimovus, kad senukė turėtų ką parduoti ir nusipirkti valgyt....

Pereitime numeryje tilpė vaizdai iš Dariaus ir Girėno gyvenimo ir jų laidotuvių buvo "Dirvai" paskolinti "Margučio", už ką mes varde visų savo skaitytojų ištariame "Margučiai" širdingą ačiū. Tie vaizdai parodė skaitytojams viską ką apie ką tiek daug buvo skaitę sąryšyje su lakunais ir jų žuvimu.

Alaus maistingumas yra visai menkas. Kad alaus pagalba numalšinus alkį, reikėtų taip daug jo išgerti kad iš to sveikatai kiltų tikriausias pavojus.

Merunas

Istorinė Apysaka

JUODO KARŽYGIO SUNUS

Rašo K. S. Karpius

(Tesinys iš pereito num.)

DU VIKINGAI

Alinos ir Ardžio sunus taip iš veido buvo panašus į savo tėvą, o iš juodų-rudų akių į motiną kad tik reikėjo motinai jį pamatyti ir tuoj būtų pasibaigę jos vargai sunaus bejieskant. Tačiau visa nelaimė buvo tame kad motina nebuvo ten kur jos sunus radosi, o jis nepakliuvo ten kur motina jo įsieškojo. Tas pailgino motinos įsieškojimo ir klaidžiojimo dienas, o Merunui davė progos daug ko pamatyti ir pergyventi su vikingais bastantis.

Greitai augdami, budami sveiki ir tvirti kuniškai, Merunas ir Šarkis nuo penkiolikos metų amžiaus jau tapo "vikingais". Tas reiškė kad buvo paimti į keliones jūromis kuomet jų globėjai vykdavo plėšikauti.

Gimtinis kraštas, tėvai, namai, nors buvo jų vaizduotėje taip pat gyvi ir gražūs kaip vaikystės dienose, bet buvo tik prisiminimai. Dabar jiedu jau ne tiek norėjo pabėgti — nes apsisprato su savo nauju gyvenimu ir žmonėmis — kiek troško aplankyti ir pamatyti tą kampelį kur kunkiais budami gyveno. Kur nepasisukdavo svetimame krašte, vis dairydavosi ar nepamatys sau pažystamas vietas, ar neišgirs jų kalbą vartojančius žmones. Bet tas viskas buvo vis tik troškimas ateičiai kada nors.

Merunas buvo pramintas Sigurdu, o Šarkis — Alriku, ir taip jiedu tapo vikingais kokie buvo reikalingi tų dienų gyvenimui.

* * *

Dabar pažiūrėkime į Meruną ir Šarkį jau suaugusius ir vyrus, nors dar jauno amžiaus vaikus.

Merunas buvo dailaus veido, kūrį visados panešėjo į Ardį, ir juo daugiau suvyrėjo tuo labiau darėsi tikresnis atvaizdas savo narsaus tėvo, nors turėjo nekurias ir savas ypatybes. Kurie matė jauną Ardį, dabar matydami jo sunų nebutų nei pamanę kad tai ne jo sunus. Bent paprastas tarnas, kuris Ardį gerai pažysta, išsiųstas įsieškoti, lengvai būtų galėjęs Meruną surasti, tik reikėjo patekti ten kur jis buvo. Merunas taipgi buvo aukštas, augalotas, petingas, ir darėsi petingesnis ir stipresnis su kiekvienu prisidedančiu jo amžiaus metu. Už savo vikrumą, sumanumą ir narsumą buvo visų vikingų mėgiamas ir giriamas. Kelionėse jurose Sigurdar-Merunas visada buvo smagus sandraugas, o užpuolimuose — kur apėjo jo likimas ir gyvastis — neatsilikdavo nuo kitų vikingų. Su narsaus kariauninko vikrumu kariavo, užpuoldinėjo, ir, kaip vikingų paprotis reikalavo, žudė visus kurie buvo jų "priešai".

Šarkis-Alrikas išaugo kitokio sudėjimo vyras: jis buvo žemesnis už Meruną, bet taipgi petingas, ir visa jo išvaizda rodė didelę jo spėką. Merunas buvo visa galva už savo draugą aukštesnis — toks jis buvo aukštas. Šarkis iš veido buvo grynas žemaitis: šviesių plaukų, didelės bur-

nos, mėlynų akių. Jame matėsi spēka, išnašumas, smarkumas, tik nebuvo toks sumanus kaip Merunas: Šarkis buvo daugiau pildytojas, ne vadovas, kas aiškiai matėsi pas Meruną, nors jis dar turėjo kitų klau-syti ir pats neturėjo ką vadovauti.

Kada 840 metais mirė Frankų imperatorius Liudvikas Pamaldusis, ir jo trys sunai nesuitaikydami tarp savęs už tėvo sostą pradėjo vaidintis. Danai nepraziūrėjo progo kuri atidarė jiems kelius į plėšimą Frankų žemėse.

Didelis laivynas vikingų išsirengė į vakarus plėšti Frankų turtingų miestų ir pilių. Vienaime laive, su Osgieru, Svoldo sunum, plaukė ir Merunas bei Šarkis.

Frankams nelauktai, Seino upe atsirei vikingai ir užpuolė miestą Roueną, kurį išplėšė ir padegė. Tą pat sulaukė ir Sv. Oueno vienuolynas netoliese buvęs. Po kelių dienų grįždami vikingai užpuolė vienuolyną Jumieges, kuris buvo priverstas išsipirkti sau laisvę brangia kaina. Prisi-grobie, vikingai paspruko į jūrą ir dingo.

Kitą metų Merunas, jau aštuoniolikos metų amžiaus, ir Šarkis vėl išplaukė su savo vadu, užpuolė Londoną, paskui perplaukė pertaką ir apgulė svarbų jūrų uostą Quentoviką, kurį apiplėšė visu, baisiausiu žiaurumu, palikdami tarp rukstančių griuvėsių tik kelis namus tų kurie brangiausia kaina išsipirko.

Grįždamas iš Quentoviko, Osgieras su savo laivynu pasuko atgal link Londono ir užpuolė kitą Anglų miestą, Ročesterį.

Tačiau iš ten vykstant namon, Šiaurės juroje Danus patiko nelaimė: juos užklupo galingas Norvegų vikingų laivynas iš Vestfoldo. Kilo baisi ir smarki kova, kaip tarp dviejų žvėrių už auką. Danų grobį norėjo paimti Norvegai, ir mažesnį Osgiero laivyną galima sakyti nugalėjo: keli jų laivai buvo padegti ir nuskandinti, ir tik pabėgimu Osgieras išsigelbėjo nuo blogesnių pasekmių.

Šiame mušyje du draugai, kurie buvo pasižadėję vienas kito nepalikti ir neapleisti, staiga pasijuto perskirti: Šarkis apsidairė kad Meruno jau niekur nėra.... Jau mušis baigtas, ir Norvegams su grobiu traukiantis nuo nugalėtų Danų, Šarkis su nuoganda dairėsi Meruno, bet jo nematė.

— Merunai! Merunai! — rėkė jis visą gerkle, bėgiodamas savo laive, bet jo nebuvo. Šaukė į kitus savo laivus ar nėra ten Sigurdo, bet ten taipgi jo nebuvo. Gatavas buvo šokti į vandenį ir plaukti į mušio vietą įsieškoti savo draugo vandeninyje, bet kiti vyrai jį sulaukė. Jie sakė, jeigu Sigurdas primuštas prigėrė, jau nieko negelbės įsieškojimas. Jeigu pas priešus pateko, jie neatiduos. Bet tas nenuramino Šarkio ir jis labai susigraudė taip staiga netekęs savo draugo. Matė jis laike mušio vyrus nukertamus ir krintančius į vandenį — nejaugi Šarkis būtų užmuštas ar prigėręs?....

* * *

Kada Norvegų vado laive atsipeikėjo vyras, vadas Sturlas pačiupęs jam už plaukų, pakėlęs galvą pakratė liepdamas keltis, nes nesimatė ant jo kraują, tik buvo su-

MIRTIS NUGALEJO

(Skiriu Tragiškai Žuvusiems Transatlantiniam Lakunams, Dariui ir Girėnui)

Kaip saulė išryto perlais sumirgėjo Ir dangaus palaimą spindulėliais sėjo, Darius su Girėnu taip liepsningu noru Į erdves pakilo duzgiančiu motoru. Jie su tuo motoru, plieniniu ereliu, Plasnos ir Lietuvą dausomis be kelio; Plasnos per Atlantą į mylimą šalį, Kad visiems parodžius ką Lietuvis gali.... Štai jau jie iškilo, kaukia jų motoras, Ir blaškos raudodams suplėšytas oras, Nes laisvas Lietuvis, jei kur jį vilioja, Tai kaip audra neria, kaip paukštis plasnoja! Ir jeigu Lietuvis ką nors pasiryžo Tai rodyk jam kapą ir statyk nors kryžių, Bet vistiek prie savo siekimo paliksiąs Ir ištarto žodžio mainyt nesutiksiąs. Taip musų lakunai šryrt išplasnojo, Nors daug kas jų verkė, galėjo-raudojo, Bet jie štai pakilo į mėlynus plotus, Taip šaltai, bejausmiai mirties išbučiuotus. Ir taip jie palikę čia mylimus žmones, Pakilo į dausą kaip lakios svajonės. Ir greit jų erelis, toks menkas ir mažas, Sutirps padangėse, išnyks kaip mirazas. Ir kaip tik sutirpo erdvėse taškelis, Minia išsiskirstė, o liko burelis — Burelis savųjų, kurie jų raudėjo, Ir raudančiais žvilgsniais erdvėse klajojo....

Buryš mylimųjų krante pasiliko Ir viskas kaip sapnas, pradingo, išnyko; Tik jų atminimas širdyse paliko, Užtai gi lakunams taip liudna ir nyku. "Sudiev!" jie griausmingai dar kartą sušunka, Girėnas dar moja erdvėje su ranka, Bet niekas nemato, tik niurus Atlantas, Nes toli paliko jau Niujorko krantas. Dabar kur tik žvelgia visur mėlynuoja, Visur vandenynas niurus pluduriuoja, Kuris melsvą dangų ir saulę prarijęs, Didžiujos gyvybės aplink sunaikinęs. Tik čia jis nerimsta kad drąsus lakunai Tyčiojas iš jojo lyg rustus perkunai.... Ir aižo jo šventą padanginį mėlynę, Ne žemišką drąsą savj išgudinę. Ir niukias senelis, kerštu suliepsnoja, Jis šėlsta, jis siunta, nerimsta, putoja, Kad narsių lakunų įveikt nebegali, Kurie drąsiai skraido po jo šventą šalį. Bet narsus Lietuvis Atlanto neboja, Ir mirties padange išdidžiai plasnoja. Išdidžiai plasnoja, su ludromis grumias, Ir be sustojimo Kauno linkui stumias. Įžeistas Atlantas blaškos kaip pašėlęs Iš gelmių audringas stichijas prikelęs. Nenurimsta senis, vis labiau rustėja, Blaškosi ir daužos, krioklia ir žiaurėja. Stichijos sukilo, erdvės šniokščia, užia, Bangos kaip padukė skrieja pasigužę, Tarsi jos norėtų kulkomis suskilti Ir drąsius lakunus į gelmes nuirti. Bet nieko nereikiška Atlanto siutimas, Nei audros galingas, variantis staigimas, Milžinas erelis skinasai sau kelią Ir kaip meteoras padangėmis neria! Nieko neįveikęs Atlantas nurimo, Tik bangos kartojto senio prakeikimą.... Ir nuliudęs senis į erdves žiūrėjo, Kad jį nuraminus, Mirtis jam šnibždėjo..

trenktas. Tas sutrenkimu apsvaigintas vyras buvo Merunas. Jis pats pakliuvo Norvegų nelaisvėn.

— Šarki! Šarki! kur tu? — šaukė Merunas savo draugą, apsidairęs ir pamatęs jog randasi jau tarp svetimų. Užmiršo net savo skausmą galvoje, taip susirupino Šarkio likimu ir savo nelaime, kad nuo draugo atskirtas.

Pasijutęs esąs nelaisviu, Merunas suprato kad tikrai nuo savo draugo atsiskyrė, ar jis gyvas ar žuvęs būtų. Tačiau prisiminė savo sutartį su juo: jeigu bus gyvi, visada stengtis sugrįžti į savo nuolatine buvyne, Leirą, todėl jį apėmė geismas ten kuogreičiausia grįžti ir įsieškoti draugo. Bet iki sugrįžimo dar buvo toli ir Merunas nuo dabar pergyveno dar daugiau įvairių prietikių.

Kaip Merunas pateko į priešų laivą? Vikingai, rengiamiesi į mušį juroje, suriša savo laivus šonais ir eiles po keliolika laivų, kad priešai negalėtų po vieną laivą užpulti ir nugalėti arba nuskandinti.

"Nurimk, Okeane, te jie sau plasnoja, Sparnuotas Lietuvis tavęs neatboja, Bet aš juk valdovė, aš jus nugalėsiu, Ir šianakt jų kunus į karstus sudėsiu!...."

* * *

Senelis Atlantas visai nugalėtas, Europos krantuose tik blaškos ir mėtos, Kad narsaus Lietuvos įveikt negalėjo, Nors pergale tikrą jis pasiekt tikėjo.... Bet narsus Lietuvis mirties ir neboja Ir drąsiai be baimės su jaja kovoja, Ir galvą iškėlę jauni du lakunai Į Lietuvą aidai kaip audra, perkunai! Ir pradeda senė Mirtis abejoti Kad Lietuvis gali Kaunan nuplasmoti, Nes kiek ji kovojo, kiek pastangų dėjo Kad juos pražudyti, bet veltui nuėjo. Ir amžių valdovė, kad ką atsiminus, Sėdėjo prie vairo giliai nusiminus, Tik staiga jos veidas klatingai sušvito, Ir ji iš lėktuvo į gelmes nukrito....

* * *

Tik štai atplasnoja naktužė pilkoji, Kurį jau papirko Mirtis klatingoji, Nes visą Europą apsupo šešėliai, O padangę tamsiais miglos debesėliais. Ir miega Europa, saldžiai sau sapnuoja, Tiktai jos padange lakunai plasnoja. Plasnoja kaip audra plieninis erelis, Nes jam į Lietuvą neilgas jau kelias. Tik miglos čia tirštos taip gula lėktuvą, Ir nuolat čia šmėklos iškyla ir žuva. Dabar štai sukilę jos mušas ir baras, Ir klausos lakunai erdvėje kas daros. Štai šurpas ledinis nupurtė lakunus, Ir nerimas, baimė sukaustė jų kunus, Nes mato kad šmėklos kaip jūra banguoja, Kaž kaip ironingas jiems šypsos, grumoją.... Bet kas tai stebuklas? Jie Vytautą mato, Kuris savo vyrus prieš šmėklas ištato.... Ir kaunas vėlės Lietuvių didvyrių Ties Soldinu naktį, erdvėse, tarp grių. Ir musų lakunai kaip viesulas skrieja, Nors aiškiai jau mato kad Mirtis artėja, Kad šmėklos iš visur jau juos atakuoja Ir kaulėtom rankom jiems baisiai grumoją. "Ei, pirmyn, į Kauną!" Vytautas jiems šaukia: "Tukstančiai Lietuvii Jusų temai laukia! "Tai pirmyn, drąsuoliai, kaip audra, kaip vėjas!" Šaukė didžiū balsu Jis kardą iškėlęs. Ir skrieja erelis lyg kad meteoras, Kad net dega erdvės ir liepsnoja oras. Ir jau aiškiai rodės kad kovą laimėsia, Mirtį ir piktasias šmėklas nugalėsia. Bet staiga akyse viskas sužabavo — Milžinas erelis krutinę užgavo: Krutinę užgavo į galingą mišką, Ir viskas subiro, sudužo, ištiško.... Ir viskas pradingo kas galinga buvo, Tiktai kas didinga ir kilnu nežuvo: Tai garbė paliko ir didvyrių galia, Kuri į gyvatą skina Tautai kelia. Garbė Jums, Didvyriai! Garbė amžinoji! Nežmirš Jus Tauta, Lietuva Jaunoji, Del kurios aukojot Jūs savo gyvybę, Ir Ją iškelėt į garbės aukštąybę!

Jonas Morkūnas.

Liepos 20, 1933.

Surištais laivais visi gynėjai ir užpuolikai bėgioja iš vieno laivo į kitą, kur labiausia pagalbos reikia, ir taip kova eina iki kuri pusė paima viršų. Kurie mato pralaimės, atsiliuosavę savo laivus leidžiasi bėgti.

Merunas, atkaklus ir neužsileidžias kariauninkas, matydamas Norvegų susimetimą prie Osgiero laivo, visu smarkumu šoko prie jų, ir šiame susikovime su užpuolikais buvo taip sutrenktas kad nuo laivo galvo nuvirto į Norvegų laivą. Šarkis tuo tarpu buvo kitame laivų gale ir nematė kas su Merunu atsitiko.

Zinodamas savo sutartį su Merunu, Šarkis grįžęs į Leirą ten jo įsiekinėjo, nors netikėjo taip greit sugrįžusį matyti; dar daugiau, baiminosi kad jo draugas gal būtų net žuvęs tame mušyje.

Tačiau nenustodamas vilties jį sugrįžusį sulaukti, išplaukdamas kitais atvejais į keliones, žinomose vietose palikdavo apie save žinią kad parsiradęs Merunas žinotų apie jį ir jo lauktų.

Bus: Meruno Prietikiui.

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDICOTT 4486—Atdara vakarais

Žuvusių Lakunų Reikale

Jau visus pasiekė ta liudnia žinia apie žuvimą mūsų narsių lakunų, kurie buvo pasižventę del mūsų ir visos Lietuvos tautos ir nepilnai atsiekę savo užbrėžto tikslu turėjo su mumis ir šiuo pasauliu.

Visi gerai atsimename koks buvo sujungimas tarp Lietuvos ir Lietuvoje kada pasklido žinia kad Darius ir Girėnas žadėta skristi iš New Yorko į Kauną, ir kadangi jiems buvo reikalinga finansinė parama, visos Lietuvos kolonijos griebėsi už darbo ir sukėlė pinigų tiek kad jiedu galėjo tai kelionei išsirengti. Jie patys ne vien kad sudėjo savo centus bet ir pasivertė savo gyvastis. Jie žinojo kad jiems už tai jokis atlyginimas nebus siuolomas, bet jie pasiaukavo savo tautos garbei.

Jiems žuvus, kilo dar didesnis sujungimas. Jų nelaiminga mirtį apgailestavo ne tik lietuviai bet ir kitos tautos, ypač todėl kad jiedu nelaimingai žuvo perskridę vandenyną ir budami visai netoli savo kelionės galo.

Amerikoje visos Lietuvos kolonijos sujudo kuo nors prisidėti prie pastatymo paminklo jų atminčiai, kitos jau ir pinigų sukeitė, ir visų manoma prisidėti prie centralinio komiteto Chicagoje, kur bus paminklas statomas.

Mes Clevelandiečiai taipgi turime sustoti ir stoti ir darba kad nors kiek prisidėtume prie pastatymo Dariui ir Girėnui paminklo. Buves Aviacijos Dienos komitetas, gavęs atsisaukimą iš Chicago komiteto, laikė savo susirinkimą ir nutarė sušaukti viešą susirinkimą platiniam aptarimui. Susirinkimas bus Rugsėjo 5 d., antradienio vakare, nuo 7:30 v., Lietuvos salėje. Susirinkime prašomi dalyvauti kiekvienas atjaučiantis tam darbiui. Draugijos taipgi prašomos paremti šį reikalą ir atsiųsti savo atstovus, arba draugijų valdybos gali atsilankyti kad ir nebus išrinkta atstovai formaliai.

Šis darbas nėra partiviskas ir nėra ypatingas reikalas, bet visos tautos pareiga. Parodykim kad mes užjaučiam savo lakunų karzygiškumą ir norim atsidėkoti už jų didelį darbą. Taigi dar kartą primenu vietos veikėjams kad neužmiršime šio susirinkimo, nes kuo daugiau dalyvausime tuo geresnės bus pasekmės.

Komiteto pirmininkas Jonas Jarus.

DARZELIO atstovų susirinkimas bus laikomas penktadienio vakare, Rugsėjo (Sept.) 8, nuo 8 val. Lietuvos salėje. Visi draugijų atstovai prašomi dalyvauti, nes po vasaros pertraukos prasideda nauji darbai ir turim imtis dirbti. Svarbus reikalas yra tai rengimas vakarienės Spalių 8 d., pamėnėjimui Vilniaus užgrobito. Bus kitų svarbių pranešimų.

Valdyba.

"SURPRIZE PARTY". Rugsėjo 19 d. buvo surengtas "surprizas vakarėlis" da Kazimiero Petreiko, kuris bus išventintas į kunigus kitą metą. Vakarelių surengė p. Strimaitienė ir p. Martinkienė ir atsiųdavo Strimaichį namuose. Prie kitų svečių atsilankė Kun. A. Karužisakis ant vakarienes; jis pasakė labai gražią ir pritingančią kalbą. Žmonių dalyvavo skaitlingai ir vakarėlis užsitęsė iki vėluma.

LIETUVIŲ Sweeney for Mayor Klubu mitingas bus laikomas antradienį, Rugs. 5 d., nuo 7:30 val. vakare, po antrąsio 7038 Lexington ave. Kviečiame jauni ir seni lietuviai dalyvauti. Ant. Cepiauskas.

PASVEIKO. Marijona Dubauskienė po sunkios operacijos ir ilgos ligos jaučiasi gerai. Sirdingai dėkojam tiems kurie aplankė laikė ligos, o ypač atnešusiems gėlių laikė ligos. M. ir A. Dubauskai.

PIKNIKAS. Šį sekmadienį, Rugsėjo 3 d., Liet. Kat. Dr. J. Sarysis rengia didelį pikniką bendrai su Nauja parapija, tos parapijos darže, ant Neff rd. Prasidės nuo pietų. Kviečiame visus dalyvauti. Kom.

Čekoslovakų Baletas

Šį penktadienį, Rugsėjo 1 d., Muzikalė Salėje miesto auditorijoje duos baletą vieną iš talentingiausių šokių grupių iš Europos. Tai yra Čekoslovakų Baletų grupė, po vadovystės Jelizavetos Nikolskios, prima-balerinos iš Valstybinių Teatro Pragoje; su ja kartu dalyvauja ir Andrew Drozdov, pasaulyje žinomas šokikas, ir Nada Hajdas, solistė šokikė iš Grand Opereta Teatro Pragoje; prie jų bus didelė grupė gražiausių Čekų merginų, mokinių Valstybinių Baletų Mokyklos Pragoje.

Jelizaveta Nikolska yra dukteris Ruso generolo. Ji buvo mokinė garsios Mm. Preobraženskios Imperialė baletų mokykloje St. Peterburge. Laikė revoliucijos jį, dar jauna mergaitė, buvo jau paimta į miesto teatrą Odesoje, o 1921 m. pabėgo iš Rusijos ir atvyko į Praga, kur ištekojo už grafo de la Camara ir įstojo į Valstybinį teatrą kaip šokikė. Su garsiu Ispanu šokiku, Serafino Bonifacio, ji aplankė Italiją, Ispaniją, Prancūziją, Egiptą, Angliją ir kitas šalis. Apsilankius į Graikiją, valdžia ją pakvietė šokti Akropolis, kuri garbė iki šiol buvo duota tik Isadorai Duncan ir Annai Pavlovnai.

Programas prasidės apie aštuntą valandą. Tikėtai nuo 50 centų iki \$1.50; takų nebus.

"TARZAN THE FEARLESS"

puiki didelė filmas, su Buster Crathe. Rodymas prasideda Lake teatre trečiadienį, Rugs. 30 d., o Uptown ir Variety teatre Rugsėjo 2 d. Veikalas pagamintas sulys Edgar Rice Burroughs garsių "Tarzan Adventures".

DAUG KANDIDATŲ. Šio rudens nominacijoms į miesto viršininkų vietas kandidatų atsirado gana daug. Miesto majoro vieton yra šeši kandidatai: Dabartinis majoras Miller, Harry L. Davis, I. O. Ford, Martin L. Sweeney, Charles H. Hubbell, O. K. Wheelock, Alva R. Ditrick.

Vyriausio miesto teisėjo vieton tik du kandidatai: John L. Mihelich ir Burt W. Griffith.

Kandidatų į miesto tarybos narius yra apie 250.

Nominacijos bus Spalių 3 d. ir iš daugybės kandidatų išskirstys po du daugiausia balsų gavusius į kožną vietą.

ISVAZIUOJA CHICAGON.

Šiose dienose išvažiuojo į Chicago Dr. Jono Kamesio motina. Ursulė, pas savo dukterį paviešėti ir ta praga dalyvaus laidavėse Prano Suktas, Roselande. Velionis bus laidojamas šeštadienio rytą. Sutkų sunus yra p. Kemežienės žentas.

CHARLES J. BILLS, vietos

Lietuvių veikėjas, šiose dienose lankosi Pasaulinėje Parodoje Chicagoje.

ISIGYKIT DARIUS-GIRENO FOTOGRAFIJA

Clevelando Lietuvių Dariaus ir Girėno paminklo komitetas gavo pranešimą iš centralinio komiteto Chicagoje su prašymu prisidėti prie pastatymo paminklo Dariui ir Girėnui Chicagoje.

Clevelando komitetas turėjo savo susirinkimą ir nutarė pakviesti visų draugijų veikėjus ir kas tik tam užjaučia, sueti Rugsėjo 5 d., nuo 7:30 v. vakare, Lietuvos salėje.

Turime jau Dariaus ir Girėno ir jų lėktuvo "Lituanicos" fotografijas, kurias kiekvienas privalo įsigyti. Paveikslai labai įspūdingi ir parsiuduota tik po 50c. Pinigai eina paminklo fondui. Fotografija yra nuimta prieš jų išvažiavimą, kuomet jie linksmi atsisveikino prieš savo nelaimę.

Paveikslai galima gauti pas skančius asmenis: C. F. Petraitis, P. P. Muliolis, S. Pongonis, J. Brazauskas, J. Jarus, K. Žilinskas, Elena Grigaitė, ir "Dirva". Kiekvienas įsigytas paskirti 50c tokiai brangiai atminčiai, ir privalėtumet turėti šią fotografiją visam savo amžiui.

Taipgi dar kartą kviečiu visus kas tik atjaučia mūsų žuvusių lakunų Darių ir Girėną atsilankyti Rugs. 5 d. Lietuvos salėn į susirinkimą. Kom. sekr. C. F. Petraitis.

Clevelando ir Daytono Vyčių Išvažiavimas

Rugs. 27 d. vietos Liet. Vyčių 25-ta kuopa turėjo savo šių metų didžiausią išvažiavimą, kuris įvyko Hinckley, O., 20 mylių nuo Clevelande. Kadangi išvažiavimą atsilankė ne tik visos Vyčių kuopos, bet atvažiavo nemaža grupė narių Liet. Vyčių 96-tos kuopos, tai pasidarė didelis piknikas.

Anksti sekmadienio rytą, Svečių Priėmimo komisija susilaukė Daytoniečių ir nuvežė juos į Lietuvos Kultūrinį Darželį parodyti Dr. Basanavičiaus paminklą ir visą Darželio projektą. Paskiau aprodė miesto puikų muziejų ir kitas vietas.

Po tam nuvažiavo pas P. Palubinskus (ant E. 97 gat.), kur svečiams buvo pagaminti pusryčiai.

10 val. ryto visi Vyčiai ir svečiai Daytoniečiai susirinkę į vieną vietą, išvažiavo į pikniką. Ten visi linksmiai žaidė iki atėjo pietų laikas. Čia visi gavo progą geriau susipažinti vienas su kitu. Po pietų buvo pasakyta keletas kalbų. Kalbėjo Pranas Gudelis, Daytono Vyčių kuopos pirmininkas. Jis paaiškino kas dabar darosi Daytono, ir užkvietė visą 25-tą kuopą atsilankyti į Daytoną, pažadėdamas ten Clevelandiečius puikiai pavaišinti. Užsiminė apie apskritį, kurį darba Clevelando kuopa veda tolyn (šis įnešimas buvo gausiai paremtas pereinama Vyčių seime).

Kalbėjo Vl. Krasauskas, Clevelando kuopos pirmininkas ir kuopos vardu priėmė Daytoniečius, taipgi priėmė jų pakvietimą ir prižadėjo kad Vyčiai atsilankys Daytono.

Daugiau iš Daytoniečių kalbėjo: užrašų rašt. P. Vaitukevičius, U. Augustauskaitė, V. Augustauskas, M. Sinkevičius, P. Sinkevičius, Daytono Vyčių sporto direktorius, ir keletas kitų.

Clevelandiečiai kalbėjo: kuopos vice-pirm. P. Mačėnas, kuris labai interesuosi naujo apskritio tvėrimu ir bendrai rūpinasi organizacijos reikalais; fin. rašt. Alvinas Salasevičius, V. Aukšoraitis, L. Braziutė, P. Luiza, P. Jusaitė.

Po pietų visi nuėjo į salę pasisukti ir linksminosi iki pradėjo temti; tadaėjo kepti "hot dawgs", o kuomet tos dešraitės ugnyje spirgėjo, visi aplink ugnį susibūrė dainuoti Lietuviškas dainėles. Šia linksmą dieną pabaigė su "Eikim, Broleliai, Nam, Nam".

Iš pikniko Daytoniečiai su buriu vietinių dar sugrįžo pas p. Palubinskus iki atėjo laikas Daytoniečiams grįžti namon.

Malonu buvo matyti Daytono kuopelę atsilankius iš taip tolimos vietos. Nors jiems yra sunkiau su Lietuviškais pasilinksminimais, visgi 96-tai kuopai priklauso garbė kad jų nariai taip gražiai darbuojasi Lietuviškos laibai. Visa Vyčių 25-ta kuopa sako "Valio Daytoniečiai" už jų draugiškumą.

Šio išvažiavimo komisija buvo: E. Palubinskiūtė, A. Grigaitė, L. Braziutė, J. Trauskas, V. Pečkauskas, pirm. Vl. Krasauskas.

A. Salasevičiūtė, L. V. 25 kp. koresp.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

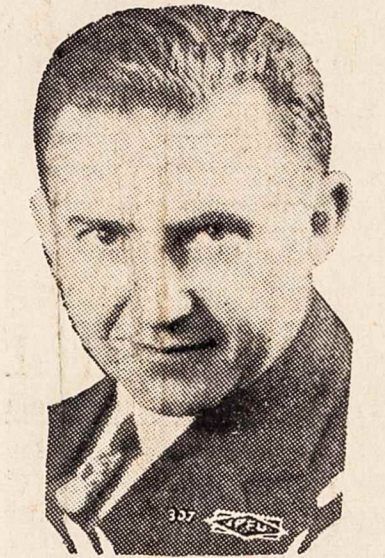
LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

LIETUVIŲ -VAIZBOS BUTAS po visų kermošių ir atostogų turės susirinkimą ketvirtadienio vakare, Rugs. 7 d., nuo 3 val., Stonio Restaurante (viršuje), 6824 Superior ave. Dalyvaukite visi nariai, buvusieji nariai ir nauji biznierių prašomi atsilankyti ir prisidėti prie aktyvsko veikimo, kuris jusų laukia.

P. P. Muliolis, Prez.

KANDIDATAS Į TEISEJUS

Joseph N. Ackerman

Senatorius Joseph N. Ackerman kandiduoja į miesto teisėjus (municipal bench) šešių metų terminui. Jisai yra vienas iš populiariausių asmenų vietos politikoje. Jo populiariskumas pasirodė pereinamais rinkimais kuomet jis buvo išrinktas ketvirtam terminui į Ohio Senatą.

Pereitais rinkimais savo kampanijoje jis pažadėjo tėti kovą už sugražinimą alaus šioje valstijoje, ir jis pervarė savo bilių už alų pereiną žiemą.

Jis yra pirmininkas komiteto kuris ruošia įstatymą tvarkymui alkoholinių gėrimų pardavimo kuomet bus atmetas 18-tas priedas; ir jis yra delegatų į Valstijos konvenciją kuri balsuos prohibicijos atmetimą.

Suvis 80,000 vardų surinkta ant peticijų nominuojančių jį į miesto teisėjus.

NETVARKA peticijose. Arėjant miesto majoro rinkimams, kurie bus Lapkričio 7 d., nominacijų balsavimams rinkta kandidatų peticijos. Majoro vieton eina šeši kandidatai. Jų peticijos jau sunestos rinkimų tarybai. Sudėjus visose peticijose esančius parašus išseina daugiau vardu negu yra mieste suregistruota balsuotojų. Balsuotojų yra 290,000. Pasirodo kad nekurie žmonės pasirašė už kelis kandidatus, arba kiti pasirašė keliems peticijų rinkėjams už tą patį kandidatą.

VAZIUOJA į Daytoną. Eleona Tulauskaitė, jos brolis Vytautas ir Jonas Satauskas išvažiuoja šventėms į Daytoną, Tulauskai pirmiau gyveno Daytono. Ten viešės pas Arzuolaitį ir Vaitkus.

LANKĖSI redakcijoje "Dirvos" skaitytojas V. Gaurilis iš Westland, Pa. Čia atvažiavo aplankyti savo sergantį broį.

WESTERN RESERVE Universitetan šį rudenį susirašė 5,300 studentų.

SMAGUS PIKNIKAS NEUROS DARŽE Per Labor Day (Darbo Šventę) Pirmad. RUGS.-SEPT. 4, 1933 Rengia Ramanauskų Dukters iš Mallet Creek, O.

Pradžia 10 val. ryto. Gera muzika. Bus puikios dovanos už geriausią Polką ir už Valcą. Svaugusiems įjanga 25c., vaikams nemokamai. Bus visokių užkandžių ir gėrimų. Kviečiame visus iš plačių aplinkinių atsilankyti.

(35)

PARSIDUODA KRAUTUVĖ Gerai įrengta, su visokiomis prekėmis, Lietuvių apgyventojų vietoj, ant kampo, prie naujos St. Vitus bažnyčios. Parsiduoda labai prieinama kaina.

6032 GLASS AVE

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

PARSIDUODA 15010 St. Clair Ave. saldinių, cigarečių ir Alaus parduotuvė, \$300 savaitiniui inegu. Kreipkitės pas Ziemerman, nuo 9 iki 11 ryto, 1165 Hayden Ave.

(36)

JUST FROM A WHISPER

By Undercover.

WHAT A BREAK! Alvina Salasevičiūtė has won the privilege to represent the Cleveland Lithuanians on a six day cruise to the World's Fair in Chicago, in the Great Nations Contest sponsored by the Cleveland News.

We Lithuanians su be thankful and grateful to Mr. K. S. Karpus for his efforts to have the Lithuanians represented.

But what a committee of judges! Well, you know, the same mob, and not even one woman to represent the side of the fair sex.

A STUPENDOUS OUTING. The K. of L. in Cleveland had one of the most shocking examples of advanced friendship with the 96th Chapter K. of L. from Dayton, O., at Hinckley, O., last Sunday. A group of fine, intelligent young men and ladies represented Dayton, and what a time they had! I will keep the rest a secret, so that you too will come out and find out for your own self, ladies and gentlemen.

Dayton has been represented by the following: Pranas Gudelis, Bernadetta Sližiutė, Marijona and Juozas Sinkevičius, Victoras and Elzbieta Augustas, Juozas and Ona Galdikas and Mykolas Razauskas.

BOXING FESTIVAL. The pugs may have fought like champs but not one of them has seen the shadows of a championship. All this has been staged last Sunday at the Neura's Daržas, N. Brunswick.

NE VISI GAUS VALDŽIOS PAGALBĄ

Pradėjus veikti valdžios namų paskolos bankui, tukstantai namų savininkų padavė aplikacijas gauti paskolą ir atskirai gauti paskolą. Daugybė kreipėsi tik su tuo tikslu kad gaus iš valdžios pinigų mažesniu nuomimčiu negu moka dabartinėmis morgiųjų savininkams. Ta viską banko vedėjas tyrinėja. Taipgi ištyrinės ar paskolos prašytojas tikrai turi kreiptis valdžios pagalbos. Kiti nori tik pasiluosuoti nuo seno morgiojo ir paimti paskolą iš valdžios.

Namų paskolos banko tikslas yra padėti išgelbėti namus, tuos net labai gražios. Kadangi teisėjai buvo prašyta išrinkti ne ką kitą kaip tik tipingą Lietuvaitę, tokią kurią išvaizdos galima pažinti jog Lietuvaitę, iš keleto tokių tikrų Lietuvaičių garbė teko Alvinai Salasevičiutei, Jurgio ir Julės Salasevičių dukterei.

Dar reikia pasakyti kad p-lė Salasevičiūtė yra tipingia Lietuvos ne tik išvaizdoje bet ir savo dvasioje ir savo darbuose. Ji jau kelintas metas darbuojasi Vyčių 25-toje kuopoje; ji rašinėja Lietuviškuose laikraščiuose, dalyvauja Lietuviškuose programose kaip dainininkė ir pereiną sezoną dainavo su savo sesute Domicile "Dirvos" radio programose. Ji gražiai vartoja Lietuvišką kalbą, reikalaujant išverčia į Lietuvos kalbą dainas ir scenos veikalus jaunimo darbuotei.

Tokių Lietuvaičių Amerikoje turime labai mažai.

Visų 14 tautų laimėjusios merginos gauna apmokėtą kelionę į Pasaulinę Parodą Chicagoje ir visus kaštus tenai, per ketelą dienų.

ROSEDALE Dry Cleaning Co. C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

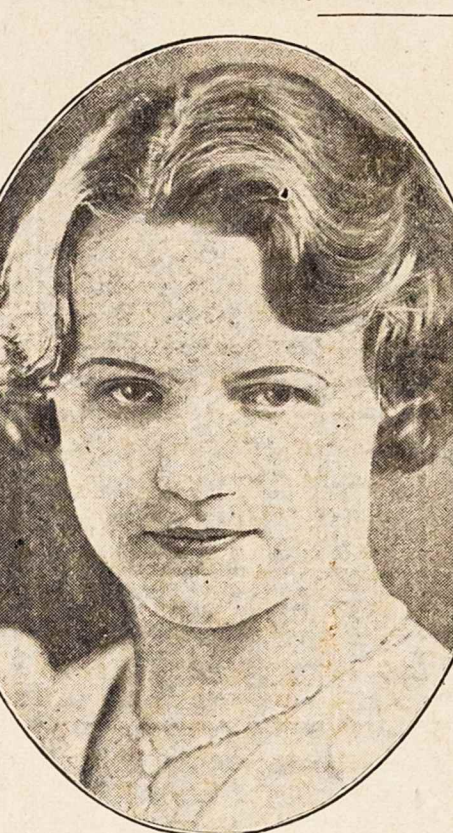
6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

6702 Superior Ave.

Lietuvaitė Laimėjus Cleveland News Kontest

Alvina Salasevičiūtė

Pereitame num. buvo pranešta apie laimėjimą Clevelando dienraščio News merginų kontesto kelionei į Pasaulinę Parodą Chicagoje. Dabar apie tai paduosime plačiau.

Cleveland News sumanė išsiųsti tą dovaną padaryti tik del 12 tautų merginų, bet paskiau dar daddėjo Lietuvius ir Rumanus ir padarė viso 14 tautų: priėmė Airius, Skotus, Anglus, Lietuvius, Rumanus, Italus, Vokiečius, Suv. Valstijų, Austrus, Čekoslovakus, Vengrus, Jugoslavus, Rusus ir Lenkus.

Teisėjais arba rinkėjais buvo užkviesti iš virš paminėtų tautų veikėjai, kurių užduotis buvo išrinkti savo tautos tipiską merginą. Lietuvius teisėjai buvo: "Dirvos" red. Karpus, P. P. Muliolis, C. F. Petraitis, V. Andersonas ir J. Urbšaitis.

Kožnai primtų tautų paskyrė po vakarą rinkimą atlikti, kas vakaras po dvi tautas. Lietuviai buvo suskirti su Angliu komitetu trečiadienį, Rugs. 23 d. Anglai pradėjo savo rinkimą 7:30 vakare. Lietuviai nuo 8:30 val., kuomet Anglai atliko savo ir užleido vietą Lietuviams. Rinkimas buvo News auditorijoje.

Lietuvaičių suėjo net 21, gi Anglių buvo tik 16. Kitų tautų buvo irgi po mažiau, nors nekurijų tautų buvo suėjusių labai daug, keli desčiai.

Alvina Salasevičiūtė laimi Iš 21 Lietuvaičių buvo visokių, tuos net labai gražios. Kadangi teisėjai buvo prašyta išrinkti ne ką kitą kaip tik tipingą Lietuvaitę, tokią kurią išvaizdos galima pažinti jog Lietuvaitę, iš keleto tokių tikrų Lietuvaičių garbė teko Alvinai Salasevičiutei, Jurgio ir Julės Salasevičių dukterei.

Dar reikia pasakyti kad p-lė Salasevičiūtė yra tipingia Lietuvos ne tik išvaizdoje bet ir savo dvasioje ir savo darbuose. Ji jau kelintas metas darbuojasi Vyčių 25-toje kuopoje; ji rašinėja Lietuviškuose laikraščiuose, dalyvauja Lietuviškuose programose kaip dainininkė ir pereiną sezoną dainavo su savo sesute Domicile "Dirvos" radio programose. Ji gražiai